

116 N. 115
ΕΚ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ ΒΕΝΕΤΙΑΣ 1839

N. 115
ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ

ΔΟΥΚΑ

Ἡ ἀλλομένη τὴν 18ην Ὀκτωβρίου

Συντεθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐλαχίστου

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΒΟΥΤΕΡΗ

Ἱερέως καὶ ἐφημερίου τοῦ Ναοῦ Ὁσίου Μελετίου.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις ὁ θεόσοφος συγγραφεὺς τοῦ Εὐαγγελίου πνευματέμφορος ἐρμηνεὺς, ἀληθὴς Αἰκέστωρ τῆς ἀπιστίας νόσου Δουκᾶ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ χρίσει ἰώμενος.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ: Α. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ ΚΑΙ Α. ΚΑΪΤΑΤΖΗ

1922

18. Ὁκτωβρίου. Τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνδόξου Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Ἀπολυτίκιον Ἦχος Δ'.

Ἀκέστῳ σοφώτατος Ἱερόμυστα Λουκᾶ ζωγράφος πανάριστος τῆς Θεοτόκου Μητρός, ἐδείχθης Ἀπόστολε, ἔγραψας μάκαρ Λόγους, διὰ πνεύματος θείου· ἔδωκας ἐνοῆσαι συγκατάβασιν ἄκραν, Χριστοῦ τὴν παρουσίαν, διὸ πρέσβευε σωθῆναι ἡμᾶς.

Τροπᾶριον τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ Ἦχος Βαρύς.

Μεταμορφώθης ἐν τῷ Ὄρει Χριστὲ ὁ Θεός, δείξας τοῖς Μαθηταῖς σου, τὴν δόξαν σου, καθὼς ἠδύναντο· Λάμπρον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ αἰδίων, πρεσβεῖαις τῆς Θεοτόκου. Φωτοδότα δόξα σοι.

Κοντάκιον τοῦ Ἀποστόλου Ἦχος Δ'.

Μαθητὴς γενόμενος, τοῦ Θεοῦ Λόγου, σὺν τῷ Παύλῳ ἅπανσαν ἐφωταγώγησας τὴν γῆν, καὶ τὴν ἀχλὺν ἀπεδιώξας, τὸ θεῖον γράψας, Χριστοῦ Εὐαγγέλιον.

Κοντάκιον τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ Ἦχος Β'.

Ὁρολόγιον Βενετίας 1833.

Τὸν ἀληθινὴ τῆς εὐσεβείας κήρυκα, καὶ μυστηρίων ἀπορρήτων ῥήτορα, τὸν ἀστέρα τῆς Ἐκκλησίας, Λουκᾶν τὸν θεῖον εὐφημήσωμεν· ὁ Λόγος γὰρ αὐτὸν ἐξελέξατο, σὺν Παύλῳ τῷ σοφῷ ἐθνῶν διδάσκαλον, ὁ μόνος γινώσκων τὰ ἐγκάρδια.

Κοντάκιον Ἦχος Β'.—Θεοτοκίον.

Προστασία τῶν Χριστιάνων ἀκαταίσχυντε, μεσιτεία πρὸς τὸν Ποιητὴν ἀμετάθετε, μὴ παρίδης ἁμαρτωλῶν δεήσεων φωνάς· ἀλλὰ πρόφθασον ὡς ἀγαθὴ, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, τῶν πιστῶς κραυγαζόντων σοι· Τάχυνον εἰς πρεσβείαν καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν, ἥ προστατεύουσα ἀεὶ Θεοτόκε τῶν τιμώντων σε.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ

Λ Ο Υ Κ Α

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ ἡ συνήθης στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους ἡ στιχηρὰ προσόμια, ἦχος, πλ. δ'.

Τι ὑμᾶς καλέσωμεν Ἅγιοι.

Τίσε ὀνομάσω Ἀπόστολε; Οὐρανόν; ὅτι τὴν δόξαν διηγῆσω τοῦ Θεοῦ· ἀστραπὴν; ὅτι τὸν Κόσμον καταυγάξεις φωτισμῷ· νεφέλην ἐπομβροῦσαν θεῖα νάματα· κρατῆρα, τῆς σοφίας ἐνθεώτατον, οἶνον ἡμῖν ἀναβρύνοντα, τὸν τὰς καρδίας εὐφραίνοντα· ἰκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τίσε νῦν προσεῖπω θεόληπτε; ποταμόν; ἐκ παραδείσου προερχόμενον ἡμῖν· κιθωτὸν τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο Χριστός· φωστῆρα νοητὸν φῶς ἀπαστράπτοντα· λυχνίαν; Ἐκκλησίαν καταυγάζουσαν· ἄρτον ζωῆς θεῖαν τράπεζαν, ποτήριον Θεοῦ Πνεύματος· ἰκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τίσε νῦν θεόπια καλέσωμεν; λειτουργὸν τῶν Μυστηρίων, δραστηκώτατον Χριστοῦ· τῆς σκηνῆς τῆς νοουμένης, ἀδχιτέκτονα σοφόν· τὰς πλάκας λατομοῦντα τὰς τῆς χάριτος· τὸν νόμον γεγραφότα τὸν καινότατον· τὸν ἐκ Σιῶν προερχόμενον, καὶ διὰ σοῦ κηρυττόμενον· ἰκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τίσε νῦν καλέσωμεν Ἐνδοξε; ἰησαυρόν, τῶν οὐρανίων χαρισμάτων ἀσφαλῆ· ἱατρόν, καὶ τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων, ἀκριβῆ· τοῦ Παύλου συνεργάτην καὶ συνέδημον· τὰς πράξεις Ἀποστόλων ἐκτιθέμενον· πολλὰ Λουκᾶ τὰ ὀνόματα, ἡ ἀρετὴ σοι πεποίηκεν· ἰκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τίσε θεορρήμον προσφθέξομαι; μαθητὴν, ὅτι ἡμῖν Εὐαγγελίσω τὸν Χριστόν· ἱατρόν, ὅτι τὰ πάθη θεραπεύεις τῶν ψυχῶν· λυχνίαν, νοητὸν φῶς ἀπατράπτουσαν· κρηπίδα καὶ θεμέλιον τῆς πίστεως· σὺ γὰρ ἡμῖν διεχάραξας, τὸ πάνσεπτον Εὐαγγέλιον· ἰκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τίσε νῦν προσεῖπω θαυμάσιε; θεωρόν, τῶν τῆς σοφίας διδαγμάτων ἀψευδῆ· συγγραφέα πρακτικόν, τῆς Ἀποστόλων διδαχῆς·

καὶ στόλον εὐσεβείας ἀκατάσειστον· καὶ πύργον, Ἐκκλησίας ἀκατάλυτον· πολλά σου τὰ προτερήματα, καὶ μέζονα τὰ χαρίσματα· ἰκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος, πλ. β'.

Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν Θεῶν δογμάτων συγγραφεῦ, καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐδραῖωμα· σὺ ὡς ἀληθῶς, τὰς ἐν ζόφῳ τῆς ἀγνοσίας καρδίας, εἰσδύσας ἐν τῷ βυθῷ τῆς ἀπωλείας, ἐλκύσας θεωρητοῖς, διέσωσας ὡς ἐκ σάλου τρικυμίας· ὁπαδὸς γενόμενος τοῦ σκότους τῆς ἐκλογῆς Παύλου, ἀλλὰ καὶ μιμητής· ὅθεν αἰτοῦμενος, Λουκᾶ ἀξιάγαστε, τῶν Ἀντιοχείων τὸ ἐγκαλωπίσμα· πρόσθετε τῷ σωτήρι καὶ Θεῷ ὑπὲρ τῶν πίστει ἐκτελούντων τὴν αἰσέβαστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν Θεοτόκιον Ἦχος Πλ. Β'.

Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένε, τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενής, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἀγνῆς προήλθεν ἀφράστως σαρκωθεὶς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων σεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχήτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἰκέτευε σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰσοδος· τὸ Φῶς ἰλαρόν, Προκείμε. τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγν.

Καθολικῆς, β'. Ἐπιστολῆς Πέτρου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ἀγαπητοί, τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πάντα προφητεία γραφῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ Ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι· ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ Λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι· οἵτινες παρεισάξουσιν αἵρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχυνήν ἀπώλειαν· καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις, δι' οὓς ἡ δόξα τῆς ἀληθείας βλασφημηθεῖσεται, καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις, ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρίμα ἐκπαλαι οὐκ ἄργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει· εἰ γὰρ ὁ Θεὸς Ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους· καὶ ἀρχαίου Κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλ' ὄγδον Νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμον ἀσεβῶν ἐπάξας· καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομμόρρας τεφρώσας καταστροφή κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς.

καὶ δίκαιον Ἀὐτὸ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγίᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο, βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ, ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν, ἀνόμοις ἐργοῖς ἐθασάνιζον· οἷδε Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν.

Πρὸς Κορινθίους, β'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ἀδελφοί, χάρις τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς συνεπέμφαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν, σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ὑμῶν, πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν· στελλόμενοι τοῦτο, μήτις ἡμᾶς μωμῆσῃται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων· συνεπέμφαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς, πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον, πεποιθῆσαι πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς· εἴτε ὑπὲρ Τίτου κοινωνὸς ἐμός, καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν Ἀπόστολοι Ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ· τὴν οὖν ἐνδείξιν τῆς ἀγάπης ἡμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε, καὶ εἰς πρόσωπον τῶν Ἐκκλησιῶν· περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς Ἁγίους, περιττόν μοι ἐστὶ τὸ γράφειν ὑμῖν οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, τὴν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι μακεδόσιν, ὅτι ἀχαια παρσκευάσται ἀπὸ πέρυσι, καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισε τοὺς πλείονας ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ ἵνα καθὼς ἔλεγον, παρσκευασμένοι ἦτε· μήπως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ μακεδόνες, καὶ εὐρωσιν ἡμᾶς ἀπαρκακευάστους, καταστυγνῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμᾶς ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως· ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμεν παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προσέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὥσπερ πλεονεξίαν.

Καθολικῆς, α'. Ἐπιστολῆς Ἰωάννου τὸ Ἀνάγνωσμα

Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν ἔχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος, ὃν

ἤκούσατε ἀπ' ἀρχῆς· πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν· ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει· ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι· ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστί, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ εἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· γράφω ὑμῖν, τεχνίχ, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· γράφω ὑμῖν Πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν νεανίσκοι, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πονηρόν· γράφω ὑμῖν παιδιά, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα· ἔγραψα ὑμῖν Πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα ὑμῖν νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστέ, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν· μὴ ἀγαπάτε τὸν Κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ Κόσμῳ ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν Κόσμον, οὐκ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ Κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ Κόσμου ἐστὶ· καὶ ὁ Κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἡ λιτὴ τοῦ Ναοῦ. Τῆς Μεταμορφώσεως. Ἦχος Β΄.

Ὁ φωτὶ σου ἅπασαν τὴν οἰκουμένην ἀγιάσας, εἰς ὅρας ὑψηλὸν μετεμορφώθης ἀγαθῆ, δεῖξας τοῖς Μαθηταῖς σου τὴν δυναστείαν σου, ὅτι κόσμον λυτροῦσαι ἐκ παραβάσεως, διδὼς σοι. Εὐσπλαχνε Κύριε, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ τοῦ Ἀγίου Ἦχος Α΄.

Χριστοῦ τὸν Μαθητὴν, τὸν τοῦ Εὐαγγελίου, σαγγραφέα σφωτάτον, τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς, τὸν ὡραῖον χαρακτήρα, ἔμψυχον πιστοί, οὗ ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ἀπάσαις ὁ ἔπαινος· Λουκᾶν τὸν Ἀπόστολον ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν· αὐτὸς γὰρ ἐκήρυξε τοῦ Θεοῦ τὰ παράδοξα θαύματα, φωτίσας τοὺς ἐπιγῆς· θεολογίας ἀκτίσι διὰ τῆς χάριτος.

Ψυχῶν ἱατρικὴν, ὑπὲρ τῶν σωμάτων ἐκμαθὼν ἐπιστήμην Σοφέ· κατὰ μω παγκαλῆς ἀνεδείχθης, τὴν τοῦ Θεοῦ Σοφίαν ἐμπνευσθεῖς, ἐν ἣ καὶ θεραπεύων ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, Λουκᾶ Παμμακάριστε· καλεῖς πρὸς ἐπίγνωσιν, πτερεῖς πρὸς τὸν ἔρωτα, τοῦ Θεοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐκάστοτε, ἀνάγεις εἰς οὐρανόν· καὶ ὑπὲρ πάντων πρεσβεύεις, τῶν εὐφημούντων σε.

Ἀγκίστρω λογικῷ, τοὺς ἐν βλάβῃ ἀγνοίας, ὡς ἰχθύας εἰσδύ-

σαντας, ἐλκύσας εἰς ἐπίγνωσιν θεῖαν, τῷ Χριστῷ ὀψώνιον καλὸν προσηγάγω Παμμακάριε, τιμὴν ἀξιόχρεον, ζωὴν τὴν ἀκήρατον, Λουκᾶ Ἰερώτατε· διδὼ καὶ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ ἐχρημάτισας, σοφὸς Εὐαγγελιστής, ἐξηγητὴς τῶν πρακτέων ἔργων τῆς χάριτος.

Ἦχος, πλ. δ΄. Ἰδιόμελον.

Δεῦτε πᾶσα κτίσις, τὸν ἀληθῶς ἱατρὸν πνευματικὸν καὶ τοῦ σωτήρος μαθητὴν, Λουκᾶν τὸν ἀοιδιμον, ἐν ὧδαῖς εὐφημήσωμεν· οὕτως γὰρ ἀθείας τὴν νόσον τῷ ἐπιχρίσματι τῆς Χριστοῦ κολυμβήθρας ἐθεράπευσεν· καὶ ποταμοὺς θεομδρύτων ναμάτων, ἐκ στόματος, ἐμψυχώμενας χώρας, τοῦ Εὐαγγελίου κατήρδευσεν· ὅθεν ἐξῆλθε προφητικῶς ὁ φθόγγος αὐτοῦ, εἰς τὴν οἰκουμένην, καὶ πρεσβεύει σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος, πλ. δ΄.

Δαδτικῶς συνελθόντες οἱ πιστοὶ ἐν ἄσμασι, τῷ μυστικῷ ῥήτορι τοῦ λόγου, Λουκᾶ ἐκ βοήσωμεν· ἡ γλῶσσα σου κάλαμος γραμματέως ἐδείχθη, Χριστοῦ τοῦ δευγράφου, ὡραῖζων τὰς ὕψεις πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν ἐθνῶν τῆς θείας ἐπίγνωσεως, ἐν ἣ ἀνεκήρυξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τῶν συναποστόλων σου τὰς πράξεις συνεγράψω· διδὼ παριστάμενος τῇ Τριάδι καὶ μόνῳ Θεῷ, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Χαῖρε Μητρόθεε Δέσποινα· χαῖρε ἡ μόνη ἐλπίς, τῶν βροτῶν καὶ ἀντίληψις, χαῖρε καταφύγιον, χαῖρε λυχνία φωτός, ἡ γλαυκόμενον χαῖρε Παλάτιον, τὸ φωτοφόρον, χαῖρε λαμπάδιον· χαῖρε ἀμόλυντον, Παρθενίας καύχημα· χαῖρε πηγὴ, βρύουσα ἰάματα τοῖς προσιούσι σοι.

Εἰς τὸν στίχον στιχηρά· Ἦχος πλ. α΄.

Χάρις τοῖς χεῖλεσί σου Λουκᾶ, πυρίνη γλῶσση ἐξεχύθη Ἀπόστολε· καὶ γλῶσσα πυρὸς ἐδείχθη, λόγους ἐκπέμπων φωτὸς τοῖς φωτὸς ἀξίοις, τῷ κηρύγματι· βολίδας φλεγοῦσας δέ, τοῖς τὸ σκότος ποθήσασιν, γράφων διδάσκων, τὸ σεπτὸν Εὐαγγέλιον· καὶ ὁσμὴ ζωῆς, τοῖς ζωὴν ὄντως θέλουσιν· ὡφθης ὡς Παῦλος ἔφησεν, ὃν ἔχες διδάσκαλον, ὁσμὴ θανάτου δὲ πάλιν, τοῖς μὴ ζωὴν ἀγαπήσασιν· ἀλλ' ἡμῖν εἰρήνην, καὶ φῶς παράσχου καὶ μέγα ἔλεος.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου.

Ἔγνωμεν ἐκ τῶν λόγων τῶν σῶν, καθὼς περ ἔφης τὴν τῶν

λόγων ἀσφάλειαν· ὧν ἔφη, ἐνθέως μύστα, ἐπεὶ περ πάλαι ἡμῖν·
περὶ τῶν πραγμάτων ἐπεχείρησας· ὧν πεπληροφόρησαι, καὶ κα-
θώς σοι παρέδωκαν, οἱ πρὶν αὐτόπται· ὧν καὶ σὺ ἴσως γέγονας,
ὑπηρέτης τε τῆς τοῦ λόγου σαρκώσεως· ὧν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, εἰς
Ἑμμάτους ἐβλεψας, καὶ καιομένη καρδίᾳ, μὲ τὰ Κλεώπα συνέφα-
γες· αὐτῷ θείας θερμῆς, καὶ ἡμῶν τῶν σὲ τιμώντων τὰς ψυχὰς
πλήρωσον.

Οἱ Οὐρανοὶ διηγοῦνται Δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν.

Χαῖρε ὁ μόνος γράφας ἡμῖν, τὸ χαῖρε χαίρων τῆς Ἀγνῆς
Εὐαγγελίου· καὶ ταύτην Κυριοτόκον εἰπόντα τὸν Βαπτιστὴν· ἐκ
γαστροῦ σὺ γράφεις καὶ τὴν σύλληψιν, καὶ λόγου τὴν σάρκωσιν,
πειρασμοὺς καὶ τὰ θαύματα, λόγους καὶ πάθη τὸν Σταυρὸν καὶ
τὸν θάνατον, καὶ τὴν ἔγερσιν, ἣν περ εἶδες καὶ ἄνοδον, πνεύματός
τε τὴν κάθοδον κηρύκων τὰς πράξεις τε, καὶ ἐξαιρέτως τοῦ Παύ-
λου, οὐπερ ἐδείχθης συνέκδημος, ἀκέστωρ καὶ μύστα· καὶ φωστὴρ
τῆς Ἐκκλησίας ἣν φρούρει πάντοτε.

Δόξα. ἦχος, πλ. β'.

Πάνσοφε ἀλιεῦ Ἅγιε Μαθητά, ἐργάτα τοῦ σωτήρος, καὶ
θρίαμβε τῶν αὐτοῦ παθημάτων· ὁ τὴν κτίσιν τῇ πίστει διαδραμών,
καὶ τῆς πλάνης τὰ ἔθνη διαγαγών, καὶ Θεῷ προσενέγκας, ὡς
ὡς θυμίαμα καλόν, εἰς Οὐρανοὺς εὐωδοθεῖς· διὸ παριστάμενος τῇ
κριτῇ, πρέσβευε ρυθῆναι ἡμᾶς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· καὶ ἐν ἡμέρᾳ
κρίσεως λυτρωθῆναι τῆς κολάσεως.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ὁ Ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς Πάναγνε Χριστὸς ὁ Κύριος, ἐκ τῆς
σῆς νιδῆος προσελθὼν, ἐμὲ ἐνδυσάμενος, τῆς πρώην κατάρτας τὸν
Ἀδὰμ ἡλευθέρωσε· δώ σοι Πάναγνε, ὡς τοῦ Θεοῦ Μητρί τε καὶ
Παρθένῳ ἀληθῶς, δοῶμεν ἀσιγήτως· τὸ χαῖρε, τοῦ Ἀγγέλου·
χαῖρε Δέσποινα, προστασία καὶ σκέπη, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν
ἡμῶν.

Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'.

Ἀκέστωρ σοφώτατος, Ἱερομύστα Λουκᾶ, ζωγράφος πανά-
ριστος, τῆς Θεοτόκου μητρός, ἐδείχθης Ἀπόστολε, ἔγραψας μά-
καρ λόγους, διὰ Πνεύματος θείου· ἔδωκας ἐνοῆσαι συγκατάβασιν
ἄκραν, Χριστοῦ τὴν παρουσίαν ἡμῖν διὸ πρέσβευε σωθῆναι ἡμᾶς.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον Μυστή-
ριον, διὰ σοῦ Θεοτόκε τοῖς ἐπὶ γῆς πεφηνέρωται· Θεὸς ἐν ἀσυγ-
χίῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν κα-

ταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ
θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Ὁρθρον Κάθωμα Ἦχ. Γ'. Τὴν Ὁραιότητα

Λουκᾶ πανάριστε, Παύλῳ συνέκδημον, κεχειροτόνηκεν, ἡ
Ἐκκλησία Χριστοῦ, ἐνθέως διαλάμποντα, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι,
ἔθεν καὶ σοὶς δόγμασιν, ἔθνη πάντα ἐφώτισας, θαύμασι νοσή-
ματα, τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων τε, ἰατρεύσας αὐτῶν, διὸ πρέσβευε,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα τὸ αὐτὸ καὶ νῦν θεοτοκίον.

Θεομακάριστε, μήτηρ ἀνύμφευτε, τὴν ἀσθενοῦσαν μου ψυχὴν
θεράπευσον, ὅτι συνέχομαι πολλοῖς, ἐν πταισμοῖσι Θεοτόκε, ἔθεν
καὶ κραυγᾷ σοὶ στεναγμῷ τῆς καρδίας μου, δέξαι μαι Πανά-
χραντε τὸν πολλὰ ἁμαρτήσαντα, ἵνα ἐν παρρησίᾳ κραυγᾷ σοι,
χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὸν Β'. Στίχ. ἦχος ὁ αὐτός· θείας πίστεως.

Πᾶσαν ἡρδευσας, τὴν γῆν τοῖς ρείθροις σου ὡς Ἀπόστολος
τοῦ Θεοῦ Λόγου, καὶ ἀνεβλάστησεν ὁ στάχυς τῆς πίστεως, καὶ
ἐπληρώθη τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, τὰ γὰρ ζηζάνια πάντα ἐξέκο-
ψας, τοῦ τμητικοῦ εὐαγγελίου κηρύγματι, ἔθεν ἅπαντες, Λουκᾶ
ἀξιάγαστε, δεόμεθά σου ἐκτενῶς πρεσβεῦειν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς
Κύριον.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν θεοτοκίον.

Θείας πίστεως οὐκ ἐχωρίσθη, σάρξ γενόμενος ἐν τῇ γαστρὶ
σου, ἀλλὰ Θεὸς ἐνανθρωπίσας μεμένηκεν, ὁ μετὰ τόκον Μητέρα
Παρθένον σε, ὡς πρὸ τοῦ τόκου φυλάξας πανάμωμον, μόνος Κύ-
ριος, αὐτὸν ἐκτενῶς ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον Κάθισμα Πλ. Δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ἀστὴρ ἐφάνης παμφαῆς ἐκ γῆς ἐκλάμπων, καὶ τοὺς ἐν ζόφῳ
τῶν παθῶν περιαιγάζων· ἱατρὸς δὲ ἀρωγότῃς τῶν νοσοῦντων·
ἀλλ' ὡς χάριν εἰληφὼς τὴν τῶν ἰάσεων, τοῖς αἰτοῦσι σε παρά-
σχου πᾶσαν ἴασιν· ἵνα κράζωμεν· χαίροις Λουκᾶ ἀξιάγαστε.

Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον.

Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια, ὡς λυτρωθεῖσα τῶν
δεινῶν εὐχαριστήρια, ἀναγράφω σοὶ ἡ πόλις σου Θεοτόκε, ἀλλ'
ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον, ἐκ παντοίων με κινδύνων
ἔλευθέρωσον· ἵνα κράζω σοὶ· χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε.

Ἀντίφωνα ἤχος δ'.

Ἐκ τῆς νεότητός μου πολλὰ πολέμει με πάθῃ, ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ καὶ σῶσον Σωτήρ μου. Δίς.

Οἱ μισοῦντες Σιών αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὡς χόρτος γὰρ πυρὶ ἐσσεθε ἀπεξηραμένοι. Δίς.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.

Ἀγίῳ πνεύματι πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται τῇ Τριακῇ Μονάδι Ἱεροκρυφίως.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

Ἀγίῳ πνεύματι ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρύθρα ἀρδύνοντα ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν, ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

Οἱ Οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ. Ποίησιν δὲ χειρῶν.

Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον Ἑωθινόν, ε'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ὁ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἣ ὄνομα Ἑμμαοὺς· καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ ὁ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶσαι αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς. Γίνε· οἱ λόγοι οὗτοι, οὗς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ ἐστὲ σκυθρωποί· Αποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὃ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν. Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγ.ο·ς τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ· ὅπως τε παρέδωκεν αὐτόν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ ἐλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἅψ' οὐ ταῦτα ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ μὴ εὗρῶσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι

καὶ ὀπτασίαν Ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὡς ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύει ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐλάλησαν οἱ Προφῆται· οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν Προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην, οὗ ἐπορεύοντο. Καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστί, καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτόν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς. Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν κατομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς; Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνιθροισμένους τοὺς Ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας· Ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι. Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ὡς ἐγινώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

Ο. Ν. Δόξα. Τοῖς τοῦ Ἀποστόλου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἶτα τὸ ἰδιόμελον. ἤχος πλ. β'.

Πάνσοφς ἄλιεῦ, Ἅγιε Μαθητὰ ἐργάτα τοῦ σωτήρος, καὶ θρίαμβε τῶν αὐτοῦ παθημάτων, ὁ τὴν κτίσιν τῇ πίστει διαδραμών, καὶ τῆς πλάνης τὰ ἔθνη συναγαγών, καὶ Θεῷ προσενέγκας, ὡς θυμίαμα καλόν, εἰς Οὐρανοὺς εὐδοθεὶς διὰ παριστάμενος τῷ κριτῇ πρέσβευε ῥυσθῆναι ἡμᾶς, τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, καὶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως λυτρωθῆναι τῆς κολάσεως.

Οἱ κανόνες τῆς Θεοτόκου εἰς στ'. καὶ τοῦ Ἀγίου εἰς Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου. ἤχος, α'. Ὑπεραγία Θεοτόκε.

Ὡδὴν ἐπινίκιον ἄσωμεν πάντες, Θεῷ τῷ ποιήσαντι, θαυμαστὰ τέρατα, βραχίονι ψηλῷ, καὶ σώσαντι τὸν Ἰσραὴλ ὅτι δεδόξασται.

Ὡς μόνῃ τὸν ἄχρονον ὶδὸν ἐν Χρόνῳ, τεκοῦσα σαρκούμενον Παναγία Ἀχραντε, πάντα τὰ χρόνια, τῆς Παναθλίας μου ψυχῆς, πάθῃ θεράπευσον.

Τὰ τραύματα Πάναγνε τὰ τῆς ψυχῆς μου, καρδίας τὴν πό-

ρωσιν, λογισμοῦ τὴν σκότῳσιν, καὶ τοῦ νοῦς ἐκτροπᾶς, ἀφάνισον ὡς συμπαθῆς, ταῖς σαῖς δεήσεσιν

Τὸ φῶς ἡ κυήσασα τὸν λυτρωτὴν μου, τοῦ σκότους μελύτρωσαι, καὶ βασιάνων ἄχραντε, τῶν αἰωνίων ἐκεῖ· ὅπως σωζόμενος ὑμῶν τὰ μεγαλεῖα σου.

Νοός μου Πανάμωμε, τὰς ἀμαυρώσεις, φωτί σου ἀπέλασον, ἡ τὸ φῶς κυήσασα, τὸ ὑπὲρ ἔννοιαν· καὶ δώρησαί μοι τὸ φῶς προσβλέψαι, τὸ ἐκ σοῦ ἐξανασταῖν ἡμῖν.

Ἔτερος Κανὼν τοῦ Ἀποστόλου. Ὡδή, α'. ἡχος. πλ. δ'.

Θεοφάνους. Ἡ κεκομένη τὴν αὐτομον ἔτεμε. Ἄγιε τοῦ Θεοῦ.

Τῆς ἀνωτάτω Σοφίας τὸ στόμα σου, κρατῆρα θεῖον Σοφὰ πάντες ἐπιστάμενοι, Ἀπόστολε Λουκᾶ· τὸν μέγαν καὶ ἀπόρρητον τῆς χάριτος πλουτοῦντες θησαυρόν, προθύμως ἀρρύνεμεθα τῇ Κυρίῳ ψάλλοντες, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Μυσταγωγῶν σοι Χριστὸς τὰ Οὐράνια, καὶ θεοπνεύστους γραφάς, ἀμέσως διανοίγων σοι, Ἀπόστολε Λουκᾶ· καὶ μυστήν ἀναδείκνυσι, καὶ κήρυκα σοφὸν τὸν ὑπὲρ νοῦν, ἐντόνως ἀνακράζοντα· τῇ Κυρίῳ ἄσωμεν ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Χειροτονεῖ τῷ Παύλῳ συνέκδημον, ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ, Λουκᾶ Παμμακάριστε, τῇ χάριτί τε τῇ αὐτοῦ· ἐνθέως διαλάμποντα, καὶ ἔχουσιν αὐτοῦ ἀκολουθεῖν, αὐτῷ συνανακράζοντα τῇ Κυρίῳ ἄσωμεν ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Θεοτοκίον.

Τῆς ἀνεκφράστου καὶ θείας συλλήψεως, τῆς Πανυμνήτου Ἀγνῆς, τὸν τρόπον διεσάρησας, Ἀπόστολε Λουκᾶ· τὸ Πνεῦμα τὸ Πανάγιον ἐλήλυθε σαφῶς γὰρ ἐπ' αὐτήν, καὶ λόγος ἐπεσκήασεν. ὃ συμφώνως ψάλλομεν, ἐνδόξως δεδόξασται.

Ὡδή, γ'. Ὁ Εἰρμός. Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον.

Στερεωθήτω ἡ καρδιά μου, εἰς τὸ θέλημά σου Χριστέ ὁ Θεός, ὁ ἐφ' ὕδατων Οὐρανῶν, στερεώσας τὸ δεύτερον, καὶ ἐδράσας ἐν τοῖς ὕδασι, τὴν γῆν παντοδύναμε.

Τῆς στερεούσης διανοίας μου, ἀκαρπίαν πᾶσαν ἀπέλασον, καὶ καρποφόρον ἀρεταῖς, τὴν ψυχὴν μου ἀνάδειξον. Παναγία Θεοτόκε, τῶν πιστῶν ἡ βοήθεια.

Ρῦσαι με πάσης κατακρίσεως, καὶ πολλῶν σκανδάλων τοῦ ὄψεως, τοῦ αἰωνίζοντος πυρός, καὶ τοῦ σκότους πανάμωμε, ἡ τὸ φῶς, ἀποκυήσασα ἡμῖν τὸ ἀνέσπερον.

Τὸ ἀπαραίτητον κριτήριον, καὶ τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ ἄσβεστον, καὶ τὴν ἀπόφασιν Ἀγνῆς, τὴν φρικτὴν ὄλως δέδοικα, σπεῦσον σῶσον πρό τοῦ τέλους, ἀγαθὴ τὸν ἰκέτην σου.

Εὐλογημένος τῆς κοιλίας σου, ὁ καρπὸς Παρθένε πανύμνητε. τοὺς γὰρ φθαρέντας τῇ καρπῷ. διὰ ξύλου Σταυροῦ αὐτοῦ, ἀφθαρσίας καταστήσας, κοινωνοὺς θείᾳ χάριτι.

Σὺ εἰ τὸ στερέωμα. Ἄγιε τοῦ Θεοῦ.

Σοὶ τὸ Εὐαγγέλιον, Λουκᾶ θεσπέσιε ἄνωθεν, Ἀνατολὴν ἐπὶ σκεφαμένην, τοὺς ἀνθρώπους παρίστησιν.

Πράξεις ἐνθεώτατα, διαπραττόμενος ἄριστε, πανευσεβῶς, τὰς τὰς τῶν Ἀποστόλων γραφικῶς ἀνιστόρις.

Παῦλος ὁ Μακάριος, τῶν ἐγκωμίων σοι ἐπλεξε, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τοὺς σοὺς ἐπαίνους, ἐπιστέλλων ἐξέθετο.

Σὲ νῦν Μακαρίζουσιν. ὡς προσεφίτευσας ἄχραντε αἱ γενεαί, πᾶσαι τῶν ἀνθρώπων, διὰ σοῦ νῦν σωζόμενοι.

Αἴτησις. Κάθισμα ἡχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ὡς συνέκλημος Παύλου ἀναδειχθεὶς, τοὺς πικίλους κινδύνους, καρτερικῶς, ὑπέμεινας πανεύφημε, τοῦ Κυρίου Ἀπόστολε, καὶ τὸν δρόμον ἀθλήσει, τελέσας τῆς πίστεως· σὺν αὐτῷ ἐν ὑψίστοις εὐφραίνῃ Μακάριε· ὅθεν καὶ τῷ Κόσμῳ, τὸ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον, κυρήξας ἐφώτισας τὴν ὑφήλιον ἅπασαν Λουκᾶ Πανσεβάσμιε· πρέσβευε Χριστῷ τῇ Θεῷ· τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν Ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν Οὐράνιον πύλην καὶ κιβωτόν, τὸ Πανάγιον ὄρος τὴν φωταυγῇ, νεφέλην ὑμνήσωμεν, τὴν ἀνάφλεκτον θάτον, τὸν λογικὸν Παράδεισον, τῆς Εὐας τὴν ἀνάκλησιν οἰκουμένης ὅλης τὸ μέγα κειμήλιον· ὅτι Σωτηρία ἐν αὐτῇ διεπράχθη, τῇ κόσμῳ καὶ ἄφεις, τῶν ἀρχαίων ἐγκλημάτων, διὰ τοῦτο βοῶμεν αὐτῇ, πρέσβευε Χριστῷ τῇ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς προσκινουσὶν ἐν πίστει, τὸν ἄχραντον τόκον σου.

Ὡδή δ'. Ὁ Εἰρμός. Ὑπεραγία Θεοτόκε.

Ἐν Πνεύματι προβλέπων προφήτα Ἀδθακούμ, τὴν τοῦ Λόγου σάρκωσιν ἐκήρυτες βοῶν, ἐν τῇ ἐγγίξει τὰ ἔθνη ἐπιγνωσθήσης ἐν τῷ παρῆναι τὸν καιρὸν ἀναδεχθήσῃ. δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Παρθένε Παναγία, ἀμόλυντε σκηνή, μόλυνθέντα πταίσμασι, καθάρισόν με νῦν, τῶν οἰκτηρμῶν σου ρανίσι καθαρωτάταις, καὶ δός μοι χεῖρα βοηθείας ἵνα κράζω· δόξα σοι Ἀγνῇ θεοδόξατε.

Ναὺς ἡγιασμένος ἐδείχθη τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν σοὶ οἰκήσαντος, Παρθένε ὑπὲρ νοῦν· αὐτὸν δυσώπει ἁμαρτιῶν ἡμᾶς ῥύπου ἀποκαθάραι, ὅπως οἶκος γνωρισθῶμεν, καὶ κατοικητήριον Πνεύματος.

Ἐλέησόν με μόνη, ἐλέους ἡ πηγὴ· Θεοτόκε τέξασα καὶ λύσον τὴν δεινὴν, ψυχῆς μου νόσον καὶ πόρῳσιν τῆς καρδίας, δακρύων ρεῖθρα, καὶ κατάνυξιν πρὸ τέλους, θείαν δωρουμένη πρεσβείαις σου.

Νοήσας ὁ προφήτης ἐν Πνεύματι Θεοῦ, ὅρος σε προέγραψε κατὰ σκίον Ἀγνή, τοὺς ἐκτακέντας φλογμῷ πολλῶν ἐγκλημάτων· ἀποκαθάραι μεσιτείας σου Παρθένε, μόνη τῶν βροτῶν ἡ ἀνθρώποις.

Ἐπέβης ἐφ' ἵππους. Ἄγιε τοῦ Θεοῦ.

Ὡς ὠφθης τῇ αἴγλῃ, πεφωτισμένος τοῦ Πνεύματος· ἡξιώθη χειροῖ σου τοὺς νόμους αὐτοῦ, τοῖς Θεοφίλοις ἄριστα διατυπώσας, τοῖς πιστῶς μελωδοῦσι, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἡ Χάρις εὐρύσσει τοῦ Παρακλήτου σὲ σκῆνωμα, ἐξεχύθη πλουσίως σοὶς χεῖλεσι, κοὶ τῆς εἰρήνης κήρυκα πᾶσιν ἀνέδειξε, τοῖς πιστῶς μελωδοῦσι. δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἀγώνων τῷ Παύλῳ ὡς Κοινωνὸς ὠφθης· Ἐνδοξε, τῶν στεφάνων ἐνδίκως ἡξίωσαι τῆς βασιλείας· τούτῳ τε συναγαλλόμενος, συμφώνως κραυγάζετε, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Εὐρών σου τῆς διανοίας ὁ Κύριος, ὡς ταῖς θείαις ἀκτίσιν ὠραίως διαλαμπούσης, κήρυκα σὲ προχειρίζεται τοῖς πιστέι κραυγάζουσι, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Θεοτοκίον.

Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων ὁ Κύριος, ἡ Παρθένος καὶ Μήτηρ ὡς ἔφησε, τοὺς δὲ πεινῶντας θείων ἀγαθῶν ἐνέπλησε, τοὺς πιστῶς μελωδοῦντας, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ὡδή, ε'. Ὁ Εἰρημός. Ὑπεραγία Θεοτόκε.

»Τὴν σὴν εἰρήνῃν δὸς ἡμῖν, Ὡς τοῦ Θεοῦ, ἄλλον γὰρ ἐκτὸς σου Θεὸν οὐ γινώσκομεν· τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν, ὅτι Θεὸς ζώντων λαὶ τῶν νεκρῶν ὑπάρχεις.

Τὰς κόρας τῆς καρδίας μου, διάνοιξον Ἀγνή, βλέπειν με τρανῶς τὴν θείαν λαμπρότητα, καὶ τὴν σὴν δόξαν τὴν ἀνέκφραστον, ὅπως ἐλέους τύχω, καὶ αἰωνίου δόξης.

Ἐν δύο ταῖς θελήσεσι, τὸν ἕνα τῆς σεπτῆς, τέτοκας Τριάδος Πανάχραντε· φέροντα μίαν τὴν ὑπόστασιν, ὃν ἐκτενῶς δυσώπει πάντας ἡμᾶς σωθῆναι.

Πανάχραντε ὡς τέξασα, σωτήρα καὶ Θεόν, πρέσβευε ἐκ πάσης με θλίψεως, καὶ νοσημάτων καὶ κακώσεως, σῶσον συντηρηθῆναι, τὸν σὸν ἀχρεῖον δούλον.

Δυσώπησον ἐν ἔτεκες, Παρθένε ὑπὲρ νοῦν, σώζεσθαι τοὺς πῖσται σοὶ κράζοντας, χαῖρε Παρθένε Παναμώμητε, χαῖρε εὐλογημένη τοῦ Κόσμου προστασία.

Ἄλλος. Φώτισον ἡμᾶς. Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ.

Φῶς τὸ νοητόν, ἐν τῇ καρδίᾳ σου δεξάμενος, τῶν μολυσμάτων ὡς τὸ πρὶν καθαρθεῖς, ἀγάπης νόμῳ τοῖς πᾶσι, Λουκᾶ μετέδωκας.

Σὺ ταῖς ἀστραπαῖς, ταῖς τῆς χάριτος πανόλβιε, κατηρυγασμένος καθωράθης σαφῶς, πυρίνῃ γλώσσει εὐθέως Λουκᾶ φθεγγόμενος.

Δόξα πατρὶ.

Παύλῳ τῷ σοφῷ, συνοδαῖν, ἐπεπόθησας, ἀγαπητὸς γὰρ προηγόρευσαι, ὡς ὑπηρέτης Εὐαγγελιστὰ τῆς χάριτος.

Θεοτόκιον.

Χαίροις ἀληθῶς, Παρθενίας τὸ κειμήλιον, ἡ τῆς προμήτορος ἀνάκλησις, καὶ τῆς κατάρας ἡ λύσις τοῦ Προπάτορος.

Ὡδή, στ'. Ὁ Εἰρημός. Ὑπεραγία Θεοτόκε.

»Τοῦ Προφήτην Ἰωάνν, ἐκμιμούμενος βοᾷ τὴν ζωὴν μου· ἀγαθὲ, ἐλευθέρωσον φθορᾶς, καὶ σῶσόν με σωτήρ τοῦ Κόσμου, κρᾶζοντα δόξα σοι,

Μολυνθέντα με πολλαῖς ἁμαρτίαις δυσωπῶ, σὲ τὴν ὄντως ἀγαθὴν, καὶ ἀμόλυντον σκηνὴν, ἀπόπλυνον παντοῦ ῥύπου, τῇ μεσητείᾳ σου.

Κυβερνήτης μοι γενοῦ, θαλαττεύοντι ἀεὶ, ἐν πελάγει τῶν δεινῶν. τῶν τοῦ βίου πειρασμῶν, καὶ σῶσόν με, πρὸς σωτηρίας δρμον ἰθύνουσα.

Τρικυμῖαι λογισμῶν, καὶ παθῶν ἐπαγωγαί, καὶ βυθὸς ἁμαρτιῶν, τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν, χειμάζουσι· δοθήθης μοι, Ἀγία Δέσποινα.

Μεγαλεῖά σοι ἀεὶ, ἐποίησατο Χριστός, ὃν ἐκέλευε ἀεὶ, μεγαλύναι ἐπ' ἐμοί, τὰ πλούσια αὐτοῦ ἐλέη, θεοχαρίτωτε.

Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς τὸν Κύριον. Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ.

Εἰς Ὅρος τῶν ἀρετῶν Ἀπόστολε, ἀναβὰς τῷ ποθουμένῳ ὠμίλεις καὶ ὡς Μωσῆς Θεογράφους τὰς πλάκας, ἐγγεγραμμένας δακτύλῳ τοῦ Πνεύματος, ἐδέξω μακάριε διττάς, Λουκᾶ τῆς Οἴκουμένης Διδάσκαλε.

Τὸν Κόσμον σαις διδαχαῖς ἐφώτισας, οἷα ῥήτωρ τῆς σεπτῆς Ἑκκλησίας· ταῖς γὰρ αὐγαῖς, τῆς ἀκτίστου Τριάδος, πεπυρρευσμένος ὠράθης θεόληπτε, καὶ γέγονας ὡσπερ ἀστήρ, δαδουχῶν οἰκουμένης τὰ πέρατα.

Δόξα πατρί.

Τὰς νόσους νῦν τῶν ψυχῶν θεόπνευστε, ἰατρεύεις τῶν σωμάτων ὡς πάλαι· ἐμπιστευθεῖς, οὐρανόθεν τὸ δῶρον καὶ ὡς πλουτήσας τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος ὁ Παῦλος γὰρ σὲ μαρτυρῶν, ἱατρὸν γεγονόναί παρίστησιν.

Καὶ νῦν.

Ἐπέβλεψεν ἐπὶ σὲ ὁ Κύριος, τὴν ἐμὴν ἀνακαινίζων οὐσίαν, ὡς δυνατὸς μεγαλεῖα ποιήσας, θεογενήτορ ὡς ὠφθης πανάμωμε, καὶ ἔσωσέ με διὰ σοῦ, ἐκ φθορᾶς ὡς θεὸς καὶ φιλόφιλωπος.

Αἴτησις. Κοντάκιον ἦχος, δ'. Ἐπεφάνης σήμερον τῇ οἰκουμένῃ.

Μαθητῆς γενόμενος τοῦ Θεοῦ λόγου, σὺν τῷ Παύλῳ ἅπασαν ἐφωτογώγησας τὴν γῆν καὶ τὴν ἀχλὴν ἀπεδίωξας, τὸ θεῖον γράφας Χριστοῦ Εὐαγγέλιον.

Ὁ οἶκος.

Ὡς ἱατρὸς καὶ μαθητῆς, Λουκᾶς ἡγαπημένος, μυστικῇ χειρουργίᾳ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς μου, καὶ τοῦ σώματος ὁμοῦ ἴασαι, καὶ δός μοι κατὰ πάντα εὐκτεῖν, καὶ σοῦ τὴν πανασιδίμον γεραίρειν πανήγυριν· ὁμῶς τε δακρύων ἀντὶ μύρων τὸ σεπτὸν σου καὶ πάντιμον σῶμα καταδρέχειν· ὡς στήλη γὰρ ζωῆς ἐγγεγραμμένη, τῷ Ναῷ τῷ θαυμαστῷ τῶν Ἀποστόλων· πᾶσιν ἐκφωνεῖ, καθάπερ καὶ σὺ τὸ πρῶτον, τὸ θεῖον γράφας Χριστοῦ Εὐαγγέλιον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ'. τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ

Εἰς Ἐμμαοῦς βλέπειν σε κἄν πρὶν εἰργόμην.

Λουκᾶς λέγει τρανῶς σὲ νῦν Χριστὲ βλέπω,

Ὁγδοῇ πέρατος βίου ἔμμορε Λουκᾶς,

Λουκᾶς ὁ μέγας Εὐαγγελιστής, ἦν ἀπὸ Ἀντιοχείας, τῆς Συρίας τῆς μεγάλης· ἱατρὸς τὴν τέχνην, καὶ ἄκρως τὴν ζωγραφικὴν ἐπιστάμενος ἐπιστήμην· οὗτος ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας διάγων, καὶ ἱατρῶν ἐπὶ Τραϊανοῦ Βασιλέως, ἐνέτυχε τῷ Ἀγίῳ Παύλῳ τῷ Ἀποστόλῳ, καὶ πιστεύσας τῷ Χριστῷ ἀπέθετο τὴν Πατρῶν πλάνην· καὶ τὴν περὶ τὰ σώματα θεραπείαν ἀφείς, τῶν ψυχῶν προσελάβετο. συνεγράψατο δὲ καὶ τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον, πρὸς Θεόφιλον τινὰ ἡγεμόνα πιστεύσαντα εἰς Χριστόν, ὑπαγορεύσαντος αὐτῷ τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου, ἔπειτα ἐξέθηκε, καὶ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων πρὸς τὸν αὐτὸν Θεόφιλον,

μετὰ δὲ τὸ ἐγκαταλιπεῖν τὸν Παῦλον, πᾶσαν Ἑλλάδα διδάξας ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο· ἐν ᾧ δὲ τόπῳ κατετέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, δοξάζων ὁ Θεὸς τὸν ἴδιον θεράποντα καὶ ἐργάτην, κολούρια ἔδρεξεν ἐπάνω τοῦ μνήματος αὐτοῦ, σύμβολον τῆς ἐαυτοῦ ἐπιστήμης· ὅθεν καὶ θαυματουργότερος γέγονεν ὁ τάφος αὐτοῦ τοῖς πᾶσιν, ὁ δὲ Κωνσταντῖος ὁ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου υἱός, μετεκόμισεν ἐκ Θηβῶν τὸ Λεῖψανον αὐτοῦ, δι' Ἀρτεμίου τοῦ μεγάλου Δουκὸς Αἰγύπτου καὶ Μάρτυρος· καὶ κατατίθησιν αὐτὸ ἐν τῷ Ναῷ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ὑπὸ τὴν ἱερὰν τράπεζαν μετ' Ἀνδρέου καὶ Τιμοθέου· φασὶ δὲ αὐτόν, πρῶτον τὴν εἰκόνα τῆς Ἀγίας Θεοτόκου, ἐν ἀρχαῖαις, φέρουσαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ ζωγραφικῆς τέχνης ἐκ κηροῦ, καὶ ἐτέρας δύο ζωγραφῆσαι· προσφέρειν τε αὐτὰς τὸν Ἀπόστολον τῇ Μητρὶ τοῦ Κυρίου, εἰ ἀρεστὸν ἐστὶν καὶ εὐχαριστήσεις εἶπεν τὸ ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος Κυρίου ἡμῶν, εἰ μεθ' ἡμῶν· καὶ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ Κορυφαίων, τὰς Ἀγίας εἰκόνας, καὶ ἐξ ἐκείνων εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐξενεχθῆναι τὸ τοιοῦτον καλόν, καὶ εὐσεβὲς καὶ πάντιμον ἔργον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ Ἀγίου Μαρῖνου τοῦ Γέροντος ξίφει τελειωθέντος.

Γέρων Μαρῖνος ἐξελέγχει γράον πλάνην.

Τόλμη ἠτάζων, καὶ τελειοῦται ξίφει.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰουλιανός, ὁ ἐν τῷ Ἐφράτῃ ποταμῷ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Ἐκ τοῦ παρατρέχοντος ὡς ὄναρ βίου.

Ἰουλιανὸς ἄσμενος παρατρέχει.

Οἱ Ἅγιοι τεσσαράκοντα παῖδες ξίφει τελειοῦνται.

Παίδων, διπλὴ τέθνηκεν εἰκὼς ἐξ ξίφους.

Τιμῶσιν Χρῶτον τὸν διπλοῦν κατ' οὐσίαν.

Ὁ Ἅγιος Μνήσων ἐπίσκοπος Κύπρου ξίφει τελειοῦται.

Ὡς πύργος ἐνδοῦς τὴν κάραν κλίνας Μνήσων.

Πτῶσιν πρὸ τῆς γῆς τὴν ἀπὸ ξίφους μένει.

Μνήμην τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Γαβριὴλ καὶ Κυρμιδώλη τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀθλησάντων ἐν ἔτει 1522.

Ὁ Κυρμαδήλης καὶ Γαβριήλ οἱ δύο
Ἀθλοῦσιν ἅμα καὶ στεφανοῦνται ἅμα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν Ὁσίων καὶ θαυματουργῶν Πατέρων ἡμῶν
Συμεῶν καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς Ὁσίας Εὐφροσύνης τῶν εὐρόν-
ντων τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τὴν ἱστορηθεῖσαν
ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ Βασιλικῇ Μονῇ
τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, τῆς ἐπαρχίας Καλυβρύτων.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, καὶ πάντων
τῶν Ἀγίων Ἀμὴν.

Ὡδὴ ζ'. Ὁ Εἰρμός. Ὑπεραγία Θεοτόκε.

»Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας σου Σωτήρ, οὐχ ἥψατο οὐδὲ παρη-
»νώχλησε τὸ πῦρ· τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος, ὕμνου καὶ
»εὐλόγουν λέγοντες· εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Τὴν μιανθεῖσαν ἄχραντε ψυχὴν, ἁγίασον πάντοτε τῶν δού-
λων σου Ἀγνή· καὶ τοῦ νοδὸς δεινὰς αἰχμαλωσίας, καὶ καρδίας
πόρωσιν, καὶ τῶν δαιμόνων ἐρμάς, τάχος ἀφάνισον.

Νεκρωμένον πάθει σαρκὸς, πανάμωμε ζῶωσον τὸν νοῦν μου,
καὶ Θεῷ τὰ ἀρεστά, ἐπιτελεῖν ἐνίσχυσόν με· ἵνα μεγαλύνω σε, ἵνα
δοξάζω αἰετὴν τὴν ἀγαθότητά σου.

Νεκρωσόν μου Δέσποινα Ἀγνή, τὰ τῆς σαρκὸς πάθη καὶ
ψυχῆς μου ταπεινῆς, ῥύπον δεινόν, ἐναποσμήχουσα Παρθένη·
καὶ λογοθεσίῳ με τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν, ρῦσαι καὶ σῶσον με.

Σὲ Παναγία ἄχραντε Ἀγνή, οἱ δούλοι σου πάντοτε ἡμέρας
καὶ νυκτὲς, προσπίπτομεν συντετριμμένη διανοίᾳ, δυσωποῦντες
λύτρωσιν, ἁμαρτημάτων εὐρεῖν ἡμᾶς, ταῖς σαῖς προσευχαῖς.

Ἄλλος. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ. Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ.

Ὡ πῶς Λουκᾶ τε καὶ Κλεώπα, ἐμφανίζεται Δεσπότης ἐκ
τοῦ Τάφου, ἀναστὰς γὰρ αὐτοὺς ἐδίδασκε κραυγάζειν· εὐλογητὸς
εἰ Κύριε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τρίβον τοῦ βίου διατρέχων, συνοδεύοντα τὸν λόγον εὑρες Μά-
καρ, Οὐρανίων σκηνῶν ἀνοίγοντά σοι πύλας. Εὐλογητὸς εἰ κρᾶ-
ζοντι ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Δόξα πατρί.

Λύρα τοῦ Πνεύματος ἐδείχθη, μελωδήματα θεοθεν φθεγ-
γομένη, τοὺς ἀνθρώπους Λουκᾶ φωτίζουσα βοῶντας· εὐλογητὸς
εἰ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Καὶ νῦν.

Χαῖρε Μαρία Θεοτόκε, ὁ ἀσώματος ἐβόα σοι Παρθέने, σὺν
αὐτῷ δὲ πιστοὶ βοῶμεν σου τῷ τόκῳ· εὐλογημένος Πάναγνε, [ὁ
καρπὸς τῆς σῆς κοιτίας.

Ὡδὴ η'. Ὁ Εἰρμός. Ὑπεραγία Θεοτόκε.

»Οὐ φρίττουσιν Ἀγγελοὶ καὶ πᾶσαι στρατιαί, ὡς κτίστην
»καὶ Κύριον ὑμνεῖτε ἱερεῖς, δοξάσατε παῖδες, εὐλογεῖτε Λαοί,
»καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Σαρκοῦται ὁ ἄσαρκος, ἐκ σοῦ θεοπρεπῶς, ἐν αἰτησὶ πά-
ναγνε τὰ πάθη τῆς ἐμῆς, ψυχῆς θανατῶσαι, καὶ ζῶσαι αὐτήν,
νεκρωθεῖσαν πάλαι κακίστῃ ἁμαρτίᾳ.

Ἰάσω τὸ σύντριμμα, Ἀδάμ τοῦ χοῦκοῦ· σωτήρᾳ κυήσασα
Πανάχραντε Θεόν, αὐτὸν ἐκδυσώπει τὰς πληγὰς τῆς ἐμῆς ψυχῆς
θεραπεῦσαι, ἀνιάτα νοσοῦσες.

Ἀνάστησον καίμενον, εἰς βάθημε κακῶν, τοὺς νῦν πολεμοῦν-
τας με, πολέμησον ἐχθροὺς, στρωθέντα ἀτόποις ἡδοναῖς τὴν ψυ-
χήν, Ἀγνή μὴ παρίδης, ἀλλ' οἴκτειρον, καὶ σῶσον.

Ἰάτρευσον ἄχραντε, τὰ πάθη τῆς ἐμῆς, καρδίας κυήσασα
τὸν πάντων ἱατρὸν, καὶ τῆς τῶν δικαίων δαῖξον μέτοχον, Παρ-
θένη μερίδος Χριστὸν ἐκδυσωπούσα.

Ἄλλος. Τὸν ἐν ὄρει Ἀγίῳ δοξασθέντα. Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ.

Θεογράφους ὡς πλάκας δεδεγμένοι, τὰς σὰς βίβλους πιστῶς
κατατρυφῶμεν τοῦ φωτισμοῦ τῆς χάριτος Πανόλβιε, Κύριον
ὑμνοῦντες, καὶ ὑπερυψοῦντες εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡς ὄργάνῳ τὸ πνεῦμα σου τῇ γλώττῃ, κεχρημένον φωτίζει
τοὺς ἀνθρώπους, μυσταγωγῶν τῆς χάριτος τὸ δόγμα. Κύριον
ὑμνοῦντας, καὶ ὑπερυψοῦντας εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Συνεδέθης τῇ σχέσει μετὰ Παύλου, θεορρήμον Λουκᾶ τοῦ
θεηγόρου· καὶ ξυνωρίς πανέντιμος ἐδείχθητε. Κύριον ὑμνοῦντες
καὶ ὑπερυψοῦντες, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Δόξα πατρί.

Θεοπλόκῳ σαγήνῃ σου τῶν λόγων, ἐφαπλώσας τοὺς πλάνη
κρατουμένους· τῷ φωτισμῷ τῆς πίστεως ἐξώγησας. Κύριον
ὑμνοῦντας, καὶ ὑπερυψοῦντας, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον. Καὶ νῦν.

Ἐλισάβετ Μητέρα σε Κυρίου, προσεφώνη Προφῆτης δεδαγ-
μένη, τὸν Βαπτιστὴν καὶ Πρόδρομον, βασιτάζουσα. Κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας :

Ὡδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός. Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον.

»Τὴν φωτοφόρον νεφέλην, ἐν ᾗ ὁ πάντων Δεσπότης, ὡς
»δετὸς ἐξ Οὐρανοῦ ἐπὶ πόκον κατήλθε, καὶ ἐσαρκώθη δι' ἡμᾶς,
»γενόμενος ἄνθρωπος ὁ ἀναρχος· μεγαλύνομεν πάντες, ὡς μητέρα
»τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀγνήν.

Φιλαμαρτήμων υπάρχων, ἐν ἀμελείᾳ διάγω, καὶ τὸ κριτήριον Ἀγνή, τὸ ἀδέκαστον τρέμω, ἐν ᾧ μὲ τήρησον ταῖς σαῖς Ἀγλαίαις δεήσεσι, Θεόνυμφε, ἀκατάκριτον ἔπως, ὡς προστάτην μακαρίζω σε αἰεὶ.

Φρίττω τὸ ἔθιμα Παρθένε, καὶ τὸ ἀλάθητον ὄμμα, τοῦ σοῦ Υἱοῦ πράξεις αἰσχροῦς ἐπὶ γῆς ἐκτελέσας καὶ διὰ τοῦτο σοὶ βοῶ· Πανεύπλαγνε Δέσποινα, βοήθει μοι, καὶ τῆς τότε ἀνάγκης ἐξελοῦμε, καὶ διάσωσον Ἀγνή.

Ὡς φοβερὰ ἡ ἡμέρα, τῆς ἐξετάσεως κόρη, ὡς ἡ ἀπόφασις φρικτὴ, ὡς δεινὴ ἡ αἰσχύνῃ· τίς ὑποστήσεται λοιπόν; Πανάχραντε Δέσποινα, ἐλέησον, τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μου, καὶ προτέλους, δός μοι ἄφεσιν Ἀγνή.

Φῶς ἡ τεκοῦσα τὸ θεῖον. ἐσκοτισμένον με πάσαις, ταῖς προσβολαῖς τοῦ πονηροῦ, καὶ κακίαις ἀπάσαις, καὶ παροργίζοντα Θεόν. Πανάμωμε φώτισον, ὁδηγοῦσα πρὸς καλὰ ἐργασίας, ὡς αἰτία, οὖσα, πάντων τῶν καλῶν.

Ἄλλος. Ὅρους παρῆλθε φύσεως. Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ.

Ἔστις Λουκᾶ τῆς Ἐφέσεως, τὸ τῶν ὀρεκτῶν, οἷα φθιάσας τὸ ἔσχατον, καὶ τέλους Μακαρίου σαφῶς ἐπέτυχες, λυθέντων τῶν ἐσώπτρων, τῆς ἀληθείας ταῖς ἐμφάσεσι.

Κάμψας τῷ Κόσμῳ ὡς ὁ ἥλιος, ἐνθεαστικῶς τῇ Τριάδι παρίσταται, σὺν Παύλῳ τῷ θεόπτη Πανεύφημε, μεθ' οὓς θεοφάντορ, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

Αἰγλή Λουκᾶ τῇ φωσφόρῳ σου, τοὺς σοὺς ὕμνητάς φαιδρυνθῆναι δυσώπησον, καὶ κόσμῳ τὴν εἰρήνην Παμμάκαρ βράβευσον, ἔπως σε θεηγόρες, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν. Δόξα πατρί.

Χαίρων Λουκᾶ νῦν παρίσταται, τῷ παμβασιλεῖ τῷ στεφάνῳ κοσμούμενος, τῆς θείας εὐπρεπείας καὶ ὠραιότητος· διόσε θεοβήριμον, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

Θεοτοκίον. Καὶ νῦν,

Λόγον ἐδέξω τὸν ἄσαρκον, φύσιν τὴν ἐμὴν ἀναπλάσαι βουλόμενον· καὶ τοῦτον σαρκωθέντα Παρθένε τέτοκας, διό σε Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

Καταβασίαι Ἦχος δ'. Ὡδὴ α'

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος καὶ λόγον ἐρεῦξομαι, τῇ Βασιλίδι μητρὶ, καὶ ὀφθήσομαι φαιδρῶς πανηγυρίζων καὶ ἄσω γηθόμενος, ταύτης τὰ θαύματα.

Ὡδὴ γ'.

Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους Θεοτόκε, ὡς ζῶσα καὶ ἄφθονος πηγὴ, θίασον συγκροτήσαντας, πνευματικὸν στερέωσον καὶ ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ σου, στεφάνων δόξης ἀξίωσον.

Ὡδὴ δ'.

Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν, τῆς ἐκ τῆς παρθένου σαρκώσεως, σοῦ τοῦ Υἱοῦ, ὁ Προφήτης Ἀβδακούμ, κατανοῶν ἐκραύγαζε· δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Ὡδὴ ε'.

Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐπὶ τῇ θείᾳ σου δόξῃ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔσχες ἐν μήτρᾳ τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν, καὶ τέτοκας ἄχρονον Υἱόν, πᾶσι τοῖς ὕμνοσί σε, σωτηρίαν βραβεύοντα.

Ὡδὴ στ'.

Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον, τελούντες ἑορτὴν οἱ θεόφρονες, τῆς Θεομήτορος, δεῦτε τὰς χεῖρας κροτήσωμεν, τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα, Θεὸν δοξάζοντες.

Ὡδὴ ζ'.

Οὐκ ἐλάτρευσαν, τῇ κτίσει ἀθεόφρονες, παρὰ τὸν κτίσαντα· ἀλλὰ πυρὸς ἀπειλήν, ἀνδρείως πατήσαντες, χαίροντες ἔφαλλον. Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεός, εὐλογητὸς εἰ.

Ὡδὴ η'. Αἰνοῦμεν εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Παῖδες εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο, τότε μὲν τυπούμενος, νῦν δὲ ἐνεργούμενος, τὴν οἰκουμένην ἅπασαν, ἀγείρει φάλλουσαν. τὸν Κύριον ὕμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὴν Θεοτόκον. Ὡδὴ θ'.

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι, λαμπαδοχούμενος, πανηγυρίζετω δέ, αὐλῶν Νῶν φύσις γεραίρουσα, τὴν ἱερὰν Πανήγυριν τῆς Θεομήτορος, καὶ βοάτω· χαίροις, Παμμακάριστε, Θεοτόκε, ἄγνή, ἀειπάρθε.

Αἰτησις. Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνελθωμεν.

Λουκᾶ Χριστοῦ Ἀπόστολε. μύστα τῶν Ἀπορρήτων. καὶ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλε, μετὰ Παύλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς Ἀγνῆς Θεοτόκου· ἥς τὴν θείαν εἰκόνα, ἐκ πόθου ἀνιστόρησας ἐκ δυσώπει θεόπτα. ὑπὲρ ἡμῶν τῶν μακαριζόντων σε καὶ τελούντων, τὴν ἱερὰν σου κοίμησιν· πάνσοφε μυστολέκτα.

Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Δέσποινα πάντων ἄνασσα, πρόφθασον ἐν κινδύνοις, πρόφθασον ἐν ταῖς θλίψεσι, πάρεσο ἐν ἀνάγκαις, τῆς τελευταίας ἡμέρας. μὴ Σατὰν ἡμᾶς λάβῃ, μὴ ἄδῃς, μὴ ἀπώλεια. ἐῖμα τὸ τοῦ υἱοῦ σου τὸ φοβερόν, ἀνευθύνους ἅπαντας παραστήναι. ὡς θεομῆτορ Δέσποινα, ὅτα θέλεις ἀνύει.

Εἰς τοὺς αἶνους σιχυρὰ προσόμοια. ἦχος, ἀ.

Πᾶσα πνοή. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν Χριστωνύμων τὰ πλήθη, τὴν Ἱερὰν Ἑορτήν· θεοπρεπῶς τελούντες ἀλλαλάζωμεν πάντες, πιστῶς ἀνευφημοῦντες Ὑψάλμοις καὶ ᾠδαῖς· τὸν Λουκᾶν τὸν θεόπνευστον, καὶ μαθητὴν τοῦ Κυρίου, ὅτι ἀεὶ, ἱκετεύει τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς. Δίς.

Τῶν μαθητῶν τῆς χορείας, Λουκᾶ Πανένδοξε, ἱατρὸς ἀνεδείχθης, Μαθητῆς καὶ αὐτόπτης· τῶν θείων μυστηρίων, μύστης σοφός, καὶ τοῦ Παύλου συνέκδημος· φωταγωγήσας, τὴν κτίσιν θεοπρεπῶς μεθ' οὗ πρεῦσθεις σωθῆναι ἡμᾶς.

Ὡς παριστάμενος Μάκαρ, τῷ τῆς Τριάδος φωτί, φώτισον τὰς καρδίας τῶν πιστῶς σου τελούντων, τὴν πάνσεπτον καὶ θεῖαν λαμπρὰν Ἑορτήν, Εὐαγγελιστὰ Θεσπέσιε. καθιλαρύνων τὸ θεῖον ὑπὲρ ἡμῶν, ταῖς ἐντεύξεϊς σου Ἀπόστολε.

Δόξα. ἦχος, πλ. δ'.

Πνεύματος Ἀγίου, πλήρης γενόμενος, καὶ ταῖς αὐγαῖς τῆς ἀκτίστου Τριάδος πεπυρρευμένος, τὴν ὑψήλιον πᾶσαν, ὡς ἀστὴρ διαπρύσιος Λουκᾶ θεορρήμων ἐφώτισας θωρακισθεὶς γὰρ τῷ Σταυρῷ, πάσας τὰς νόσους, λόγῳ ἐθεράπευσας, ψυχῶν μὲ τὰ πάθη, σωμάτων δὲ πᾶσαν Μαλακίαν. οὗ ταῖς ἱεραῖς Χριστὲ ὁ Θεός, κατάπεμψον καὶ ἡμῶν τὰ ἐλέη σου ὡς φιλάνθρωπος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον Ἦχ. πλ. Δ'

Ἐγὼ Παρθένε Ἀγία Θεοτόκε, τῇ σκέπῃ σου προστρέχω· οἶδα ὅτι τεύξομαι τῆς σωτηρίας· δύνασαι γὰρ Ἀγνή βοηθῆσαι μοι.

Δοξολογία μεγάλη Εἰς τὴν Λειτουργίαν. Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος. Ὠδὴ. γ' καὶ στ'.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Προκείμενον, Ἦχος πλ. δ'

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθον ὁ φθόγγος αὐτῶν.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ

Ἀδελφοί, ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καῖρὸν

ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐν ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχινὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός, καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ· ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὧδε, Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμαλωτὸς μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν· καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουδτος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς· οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγεννήθησάν μοι παρηγορία. Ἀσπάσεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἱατρὸς, ὁ ἀγαπητός, καὶ Δημᾶς, Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικεῖᾳ ἀδελφούς, καὶ Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικεῶν Ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ· καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ. Βλέπε τὴν διακονίαν, ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΡΘΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Ὁ ἀκούων ἡμῶν, ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἴδου δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο τῷ πνεύματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν· ἑομολογοῦμαι σοι, Πάτερ Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας τούτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπέκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἑμπροσθέν σου.

Μεγαλινάρια.

Χαίροις ὁ Θεόσοφος συγγραφεὺς τοῦ Εὐαγγελίου, πνευματέμφορος

ἐρμηνεύς, ἀληθῆς ἀκέστωρ, τῆς ἀπιστίας νόσον, Λουκᾶ λουτροῦ τοῦ θεοῦ, χρίσει ἰώμενος.

Μακαρίζομέν σου τὴν δεξιάν Λουκᾶ θεηγόρε, δι' ἧς ἔχομεν οἱ πιστοὶ τὰς τοῦ θεοῦ λόγου διττὰς ἀγίας πλάκας καὶ τὴν σεπτὴν Εἰκόνα τῆς θεωμήτορος.

Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΓΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΛΟΥΚΑ.

Λόγος περὶ προσευχῆς πῶς δὴ ποιεῖς ταύτην.

Χριστιανοὶ ἀδελφοί μου! αἱ παρ' ἡμῶν προσευχαὶ καὶ δεήσεις γινόμεναι πρὸς τὸν Θεὸν πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἁμαρτιῶν μας. ὅπως ἡμεῖς σήμερον πράττομεν εἰσὶν παράδεκτοι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀντι εὐλογίας, λαμβάνομεν κατάραν, «ὅτι Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται», οὕτω παρ' ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν γινόμεναι προσευχαὶ καὶ δεήσεις εἴτε αἱ παρ' ἡμῶν αὐτῶν κατ' ἰδίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ μας γίνονται μετὰ κατανύξεως ἢ ἀλλαγόθεν, εἴτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παρὰ τῶν Ἱερέων πρέπει νὰ γίνονται μετὰ πατανύξεως καὶ συντριβῆς καρδίας καὶ προσευχῆς καὶ μεγάλης σιγῆς, καὶ τότε εἰσὶν εὐπρόσδεκτοι, καὶ παρέχει ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας, καὶ εὐημερίαν τοῦ σώματος. Τὸ ἐναντίον δὲ εἰς προσευχώμεθα ὡς ποιοῦμεν σήμερον ἀναγινώσκοντες καὶ λέγοντες ταύτας βιαστικά, καὶ οὔτε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν ἐννοοῦμεν τί λέγομεν, καὶ οὔτε τὸ ἀκροατήριον τῶν Χριστιανῶν ποῦ συναθροίζεται ἐν τοῖς ἱερεῖς Ναοῖς ὅπως ἀκροασθῇ καὶ προσφέρῃ δεήσεις μετὰ τῶν ψαλτῶν καὶ ἀναγνωστῶν καὶ ἱερέων ἀκούει καὶ αἰσθάνεται καὶ καταλαμβάνει τί λέγουν, ἐπειδὴ τὰ παρ' αὐτῶν λεγόμενα καὶ ἀναγινωσκόμενα λόγονται βιαστικά καὶ γρήγορα καὶ πολλάκις καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἀναγινώσκοντες δὲν ἐνοῶ καὶ καταλαμβάνουσι τί λέγουν διὰ τὸ βιαστικὸν καὶ σύντομον τῆς ἀναγνώσεως. Ἀλλὰ ἀκούει τις μίαν μουρμουραν καὶ βοήν, ὡς νὰ ἦνε εἰς τὸν μῆλον, καὶ γιρίζει ὁ λίθος ὅταν ἀλέθῃ, οὕτως γίνεται καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πολλάκις φορὸς ἢ ἀνάγνωσις ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων· τοῦτο δὲ γίνεται ὅχι μόνον ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἁθροῦ, τῶν ὁρῶν καὶ τοῦ ἑαυτεῖνου καὶ ἀποδείπνου, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς Θείας καὶ Ἱερᾶς λειτουργίας τελουμένης παρὰ τοῦ Ἱερέως, βιαζόμενος καὶ αὐτὸς ἴδιος ἀναγινώσκων τὰ εἰρηνικά καὶ τὰς ἐκτενεῖς καὶ εὐχάς, τοιαύτη σχεδὸν ἀσέβεια καὶ ἀνευλάβεια ἐπεκράτησε ἡμῖν... ἀδελφοί μου Χριστιανοὶ εἰάν τις ἐξ ἡμῶν ἔχει ὑπόθεσιν τινα σπουδαίαν καὶ θέλει νὰ μεταβῇ ὅπως ἀνταμώσῃ καὶ παρακαλέσῃ ἄνθρωπον τινα

ἐπίσημον περὶ τινος; ὑποθέσεώς του σπουδαίας, ὅπως προστατεύσῃ αὐτὸν καὶ λάβει οἶκτον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ προστατεύσῃ τοῦτον περὶ τῆς ὑποθέσεώς του, βεβαίως θέλει παρουσιασθῇ πρὸς αὐτὸν μετὰ μεγάλης συγκινήσεως καὶ ταπεινώσεως ἱστάμενος ἐμπρὸς δακρυρῶν καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ παρασταίνων τὴν ὑπόθεσιν του, τότε βλέπων ὁ ἄρχων αὐτὸν ἱστάμενον συγκινηθεὶς καὶ λυπηθεὶς τοῦτον παρέχει τούτου τὸ δίκαιον, καὶ πέραν τοῦ δικαίου σπλαχνισθεὶς. Ἐὰν λοιπὸν εἰς ἄνθρωπον ὁμοίον μας ἱστάμεθα παρακαλοῦντες μετὰ συγκινήσεως ὅπως προστατεύσῃ ἡμᾶς, εἰς τὸν Θεὸν δὲ πῶς πρέπει νὰ ἱστάμεθα; Τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ; Εἶνε ἓνα οὐδὲν καὶ ἓνας σκώληξ τῆς γῆς, εἶνε ἓνα φθαρτὸν πρᾶγμα καὶ ἀσήμαντον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς εἶνε παντοδύναμος ποιητὴς οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε καὶ ἀορατῶν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ σύμπαν σύγκειται προσευχόμενοι λοιπὸν καὶ ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ παρακαλοῦντες αὐτὸν ὅπως προστατεύσῃ ἡμᾶς ψυχῇ τε καὶ σώματι καὶ συγχωρήσῃ ἡμᾶς, καὶ ἀποδώσῃ ἡμῖν καὶ εἰς τὸν πρόσκερον καὶ προσωρινὸν τοῦτον κόσμον ὑγίειαν καὶ εὐημερίαν καὶ εἰρήνην καὶ τὰ ἀγαθὰ του πρὸς εὐζωίαν ἡμῶν κατὰ τὸ Αὐτοῦ μέγα ἔλεος, καὶ εἰς τὸ μέλλον καὶ αἰώνιον τὴν οὐρανίαν βασιλείαν καὶ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας. Βεβαίως πρέπει νὰ στεκώμεθα, εἰδίως εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μετὰ μεγάλης κατανύξεως καὶ καὶ συντριβῆς καρδίας, λέγοντες καὶ ἀναγινώσκοντες τὰς προσευχὰς μας καὶ τὰς δεήσεις μας, ἀναφέροντες αὐτὰς μετὰ κατανύξεως ἀργὰ λέξιν καὶ μὲ συντριβὴν καρδίας, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἐννοῶμεν καὶ αἰσθανώμεθα τί λέγομεν καὶ τίνος τὰ λέγομεν καὶ ὁμιλοῦμεν, ὅπως καὶ τὸ ἀκροατήριον τῶν ἐντὸς τοῦ Ναοῦ Χριστιανῶν ἀκροαζόμενον νὰ ἐννοεῖ καὶ καταλαμβάνει τῶν λεγομένων μας, τότε καὶ οἱ παρ' ἡμῶν προσευχαὶ καὶ δεήσεις γίνονται εὐπρόσδεκτοι εἰς τὸν Θεὸν καὶ δίδει τῶν δεήσεων ἡμῶν καὶ παραχωρεῖ εἰς ἡμᾶς τὴν εὐλογίαν Του. Διὰ τοῦτο νὰ μορφώσωμεν ἑαυτοὺς καὶ νὰ σκεφθῶμεν ὅτι αἱ παρ' ἡμῶν γινόμεναι προσευχαὶ καὶ δεήσεις εἴτε παρ' ἡμῶν εἴτε παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἱερέων, ψαλτῶν καὶ ἀναγνωστῶν εἶνε ὁμίλαι μὲ τὸν Θεὸν καὶ πρέπει νὰ γίνονται μετ' εὐλαβείας καὶ μεγάλης κατανύξεως καὶ συντριβῆς καρδίας, καὶ ὅχι νὰ συντέμνωμεν καὶ νὰ βιαζώμεθα ἀναγινώσκοντες γρήγορα καὶ σύντομα καὶ νὰ τρέχῃ ἡ γλῶσσά μας ὡς τὸ λιθάρι τοῦ μύλου ὅταν ἀλέθῃ καὶ νὰ ἀκούῃς μόνον μία βοήν καὶ μουρμουραν, καὶ οὔτε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ποῦ τὰ ἀναγινώσκοντες δὲν καταλαμβάνομεν καὶ ἐννοοῦμεν τί λέγομεν, οὔτε οἱ ἀκροαζόμενοι Χριστιανοί, ἀλλὰ βοήν καὶ μουρμουραν ἀκούεις μόνον, αἱ προσευχαὶ αὗται ὡς σήμερον κα-

μνομεν και μεταχειριζόμεθα πρὸς τὸν Θεὸν και ἀκόμη και εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἶνε μία περιφρόνησις πρὸς τὸν Θεόν, «καὶ Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται» και ἀντὶ εὐλογίας, λαμβάνομεν ὀργὴν και κατάραν... Πιστεύσατέ μοι ἀδελφοί μου ὁμιλῶ και λέγω τὴν ἀλήθειαν, παρατηρῶ ὅτι μετὰ μεγαλειέρας προσοχῆς και σιγῆς στεκόμεθα εἰς τὸ θέατρο, ὧδεῖα, ὀρχεῖα, καφεαμὰν και εἰς τὰ λοιπὰ δράματα κινηματογράφων παρὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, και τὸ χερίστον ἀπὸ ὅλα εἶνε ὅτι τὸ τοιοῦτον πράττομεν και ἐν τῷ καιρῷ τελουμένης τῆς λειτουργίας και ὑπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν Ἱερῶν ἐντὸς τοῦ θυσιαστηρίου. Αὕτη εἶνε ἡ ἀθλία κατάστασις και ἀσέβεια ἡμῶν ἥτις ἐκυρίευσεν πάντας ἡμᾶς, και πολλοὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς Θείας και Ἱερᾶς λειτουργίας ποιοῦσιν αὐθαιρέτους ἀπολύσεις, ἐνῶ πρέπει νὰ κάθονται ἕως νὰ τελειώσῃ ἡ Θεία λειτουργία και νὰ πάρουν παρὰ τοῦ Ἱερῆως ἀντίδωρον και τὴν εὐλογίαν του και τότε νὰ ἀναχωροῦν, Τὸ ἐναντίον δὲ πράττοντες και ἀναχωροῦντες οἱ τοιοῦτοι εἶνε ὅμοιοι τοῦ προδότου Ἰούδα, ἐπεὶδὴ και αὐτὸς ἦτο ἀπώστολος ἐκ τῶν δώδεκα, ἀλλὰ ἔπειτα ἔγινε προδότης και ἀπώλεσε τὴν ψυχὴν του. Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις προῆλθεν εἰς ἡμᾶς και ἡ ἀσέβεια, ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας.

Ὁ Χρισόστομος περὶ προσευχῆς λέγει

«Πᾶσα προσευχὴ γενομένη, ἐὰν δὲν κοπιᾷς τὸ σῶμα και θλιβῇ ἐν αὐτῷ ἡ καρδιά, λογίζεται ἔκτρωμα, χωρὶς γὰρ συντριβῆς καρδίας δὲν λογίζεται ἐκείνη προσευχή» και ὥσπερ οἱ πῦρ ἐξάψαι βουλόμενοι καπνίζονται πρῶτον ἐὰν δακρύουσι και μετὰ τούτου τυγχάνουσι τοῦ ποθομένου, οὕτω και ἡμεῖς τὸ Θεῖον πῦρ ἐξάψαι βουλόμενοι, μετὰ δακρύων και κόπων τοῦτο πειρᾶσθαι ποιεῖν. και μὴ βιάζεσθαι ἐν ταῖς προσευχαῖς, και ἀκολουθίαις ὡς ποιεῖς, ἰδίως δὲ ἐν τῷ καιρῷ τῆς Θείας λειτουργίας, ἵνα μὴ σὲ καταφάγῃ τὰ θηρία, οὐ μόνον τὰς διὰ τῆς σαρκὸς τελουμένας προσευχάς, ἀλλὰ και διὰ τῆς ἐννοίας ἀπερισπάστου τῷ Θεῷ προσφερομένας. Ἐὰν δὲ τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν ἀκαιρως περισπαρθῇ οὐδὲ τὸ ἕτερον κατὰ μόναν παρίσταται τῷ Θεῷ.

Και ὁ προσευχόμενος νηφόντος καίει τοὺς δαίμονας, ὁ δὲ μετεωρίζομενος (ὁ ἀναγιγνώσκων βιαστικά γρήγορα) ἐμπαιχθήσεται ὑπ' αὐτῶν». Ὁφείλομεν λοιπὸν ὅταν προσευχώμεθα ἐν τῷ Ναῷ, νὰ ἀναγιγνώσκομεν ἀργὰ και μὲ κατάνυξιν και οὐδέποτε νὰ βιαζώμεθα εἰς τὴν ἀνάγνωσιν και νὰ σκεπτόμεθα ὅτι ὁμιλοῦμεν μὲ τὸν Θεόν, και παρακαλοῦμεν αὐτὸν ὅπως χορηγήσῃ εἰς ἡμᾶς τέλος ἀγαθὸν και ἐξάλειψιν τῶν ἁμαρτιῶν μας,, και ἐξάλειψιν τῶν ἁμαρτιῶν μας... και ἐν περὶ-

πτώσει ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς ἄρχων τις ὅπως συντάμωμεν τὴν ἀνάγνωσιν, ἀναγιγνώσκοντες γρήγορα και βιαστικά, νὰ παρακούσωμεν τοῦτον, ὅστις και ἂν εἶνε, ἀλλὰ νὰ ἀναγιγνώσκωμεν ὡς ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις και οἱ κανόνες διακελεύουσιν «ἱπειδὴ Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται» (λέγει και ὁ Ἀπόστολος Παῦλος) «Πειθαρχεῖν δὲ Θεῷ δεῖ ἡ ἀνθρώποις και εἰ ἀνθρώποις ἡρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην», εἰ και ἄκουε τῶν γραφῶν και πείθου ἡ ἐξάλειψιν ταύτας, (λέγει ὁ Θεὸς Χρυσόστομος.

Βίος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ: Εὐλόγησον Πάτερ.

Εἰς τέσσαρα τινὰ διαιρεῖται τὸ ὀρθῶς λέγειν, εὐλογημένοι Χριστιανοί: ἐν μὲν. δεῖ λέγειν: δεῦτερον δέ, ὅσα δεῖ λέγειν: τρίτον, πρὸν ὃν λέγειν δεῖ: και τέταρτον, ὁπηνίκα δεῖ λέγειν: ἤγουν, ὅποιος ἄνθρωπος θέλει νὰ ὁμιλῇ ὀρθά, πρέπει τέσσαρα τινὰ νὰ σκέπτεται: πρῶτον μὲν νὰ ὁμιλῇ ἐκεῖνα ὅπου πρέπει νὰ ὁμιλῇ δηλονότι ἐκεῖνα ὅπου εἶναι περὶ τοῦ συμφέροντος ἀμφοτέρων. διότι ὅποιος ὁμιλεῖ ἐκεῖνα ὅπου δὲν πρέπει νὰ τὰ εἰπῇ τινὰς ἤγουν ἀργολογίας, φλυαρίας, βλασφημίας, και ὅσα τοιαῦτα, ἐκεῖνος ὁμιλῇ πράγματα, ὅπου δὲν εἶναι πρέπον νὰ τὰ λέγῃ τινὰς. Δεύτερον δὲ νὰ λέγῃ ὅσα πρέπει νὰ λέγωνται, διότι εἶναι μὲν και ἄλλα πολλὰ λόγια ἀγαθὰ και ψυχοφελῆ, ἀλλὰ πρέπει ὅλα νὰ τὰ λέγῃ τινὰς εἰς μίαν ὥραν μόνον ὅσα εἶναι τὸ πρέπον τόσα νὰ λέγῃ: δηλονότι ὅτι τὰ ρητὰ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς και τῆς Νέας, ἅγια μὲν εἶναι και πρέπει κάθε Χριστιανὸς νὰ τὰ διηγῇται ἀλλὰ δὲν πρέπει ὅλα ἐν ταύτῳ νὰ λέγῃ τινὰς μόνον μετὰ ἡσυχίας και ὑπομονῆς και μὲ καιρὸν πρέποντα νὰ ὁμιλῇ ὅσα ἀρμόζουσι. Τρίτον δέ, νὰ μὴ ὁμιλῇ τοὺς λόγους του πρὸς πάντα ἄνθρωπον, ἀλλὰ μόνον πρὸς ἐκείνους ὅπου πρέπει. διότι ὅποιος ὁμιλεῖ λόγους σωτηριώδεις, και περὶ Θεότητος, πρὸς ἄνθρωπον λιθοκάρδιον και ἄπιστον ἐκεῖνος εὐγαίνει ἔξω ἀπὸ τὴν παραγγελίαν τοῦ Κυρίου ὅπου ὀρίζει εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἐν τῷ ζ'. κεφ. «Μὴ δότε τὰ ἅγια τοῖς κυσί, μηδὲ βάλετε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, και στραφέντες ρήξωσιν ὑμᾶς». Διὰ τοῦτο γοῦν πρέπει νὰ θεωρῇ ὁ ἄνθρωπος νὰ λέγῃ τοὺς λόγους του, διὰ νὰ μὴ τοὺς χάσῃ. Τέταρτον δὲ πρέπει νὰ στοχάζεται, νὰ λέγῃ ἤγουν ὅταν τὸν ἐρωτοῦν, ἢ ὅταν δὲν τὸν ἀκροάζονται ὁ τοιοῦτος ὁμοιάζει ἐκεῖνον ὅπου ὁμιλεῖ μὲ τὴν σκιάντου. Αὐτὰ γοῦν τὰ δ'. βλέπω εὐσεβέστατοι Ἀδελφοί ὅτι ἐσυνέθησαν και εἰς ἐμένα σήμερον ὅπου μέλω νὰ ἀρχήσω τὴν περὶ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ διήγη-

σιν· διότι καὶ ἐγὼ ἐκεῖνα ὁποῦ πρέπει καὶ ὅσα μόνον πρέπει θέλω ὁμιλῆ πρὸς τὴν ἀντίληψίν σας. ἔπειτα δὲ καὶ ἡ ἡμεῖς ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν, ὅτι εἰσθε ὅλοι πρόθυμοι εἰς τὸ ἀκούειν καὶ διὰ τοῦτο ἐσυναχθῆτε σήμερον. Τὸ δὲ τέταρτον ὅτι καὶ δὲν εἶναι ἄλλος κατὰλληλος καιρὸς εἰς τὸ λέγειν, ὡσὰν ὁ παρὼν ὅς τις ἔχει μνήμην καὶ πανήγυριν Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς μέλλομεν νὰ διηγηθούμεν τὰς θεαρέστους αὐτοῦ καὶ ψυχοφελεῖς πράξεις. Διότι καὶ πάντων μὲν τῶν Ἀγίων τοὺς βίους καὶ τὰς πράξεις δίκαιον εἶναι καὶ ψυχοφελές πάντοτε νὰ τοὺς συγγράφωμεν καὶ νὰ τοὺς διηγοῦμεθα ἐπειδὴ συγγράψαντες τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον πλέον περισσότερον μᾶς ὠφελοῦν εἰς τὴν εὐσέβειαν, παρὰ πᾶσαν ἄλλην διδαχὴν τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ τῶν ἄλλων μὲν γοῦν Εὐαγγελιστῶν τὰς πράξεις εἶναι πρόπον καὶ ὠφέλιμον νὰ ταῖς διηγοῦμεθα μάλιστα δὲ τοῦ Θεοῦ καὶ Ἱεροῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ἔχει περισσοτέραν ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν ἢ διήγησις του. Τὸ λοιπὸν ἅς ἀρχήσωμεν νὰ διηγηθῶμεν τὰς πράξεις του καθ' ὅσον εἶναι δυνατόν ὡς ἐν συντόμῳ νὰ ταῖς παραδώσωμεν εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς ὑμετέρας ἀγάπης.

Πόλις τις εἶναι πρὸς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς καὶ εἰς τὰ σύνορα τῆς μεγάλης Συρίας, Ἀντιόχεια λεγομένη· τὴν ὁποίαν εἶναι μὲν πρόπον νὰ τὴν ἐπαινέσῃ τινὰς καὶ ἀπὸ ἄλλα καλὰ ἔπου ἔχει τειχόκαστρα δυνατὰ περιβόλαια εὐμορφα ποταμὸν θαυμαστὸν τὸν λεγόμενον Ὀρόντην· μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦτο εἶναι δίκαιον νὰ τὴν ἐγκωμιάσωμεν ὅτι πρῶτοι οἱ ἄνθρωποι τῆς Πόλεως ταύτης ἐδέχθησαν μετὰ πάσης προθυμίας τὸ κύρυγμα τῶν Ἀποστόλων καὶ πρῶτοι αὐτοὶ ὀνομάσθησαν Χριστιανοί, καθὼς εἶναι φανερόν νὰ τὸ μάθωμεν ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, ὅς τις γράφει εἰς τὸ ια'. λεφ. τῶν Ἀποστολικῶν Πράξεων οὕτως. Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς (ἡγουν τοὺς Ἀποστόλους) ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὅχλον ἱκανὸν χρηματίζατε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς Μαθητὰς Χριστιανούς. Καὶ οὐ μόνον δὲ ἀπ' αὐτὸ πρέπει νὰ τὴν ἐπαινέσωμεν, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ ἦτον καὶ πατρίς τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ αὐτὴ τὸν ἀνάθρεψεν ὡς κλάδον Θεόβλαστον Ἀπὸ ταύτην ὁ Ἀπόστολος οὗτος γεννηθεὶς, ἔτυχε καὶ φύσεως εὐγενοῦς, καὶ ἦτον εἰς πᾶσαν τέχνην ἐπιτηδειότατος· διότι καὶ τὴν ἐβραϊκὴν φωνὴν ἐπαιδεύθη, καὶ τὴν Συριακὴν γλῶσσαν ἔμαθον καὶ ὡσὰν τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὡς λέγει ὁ θεὸς Δαβὶδ· τοιοῦτοτρόπως καὶ αὐτὸς ἡῤῥαξε

εἰς πᾶσαν προκοπὴν. Ἀφοῦ ἦλθε εἰς ἡλικίαν ἐπέιγε καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γῆν καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἔμαθε πᾶσαν τὴν σοφίαν τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων. Διότι τὴν μὲν Γραμματικὴν τέχνην, τοσοῦτον τὴν ἐπαιδεύθη, ὅσον δὲν ἦτον ἄλλος δευτέρως του· τὴν Ρητορικὴν δὲ τόσον τὴν ἐκατέρωθωσεν, ὅσον καὶ αὐτοὺς τοὺς παλαιούς Ρήτορας ὑπερέβαλεν εἰς δὲ τὴν φιλοσοφίαν τις ἄλλος τὸν ἐπέρασεν; Καὶ ἐπειδὴ ἡ Φιλοσοφία μοιράζεται εἰς δύο, εἰς τὸ Θεωρητικὸν καὶ Πρακτικὸν καὶ θεωρητικὸν μὲν εἶναι νὰ ἡξεύρῃ τινὰς τὰ οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια, πρόπον δὲ εἶναι, νὰ γνωρίζῃ, πῶς νὰ κυβερνήσῃ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ ἄλλους ὁποῦ τὸν ἀκούουσι· καὶ τὰ δύο αὐτὰ τὰ εἶχεν ὁ Ἀπόστολος· τὸ Θεωρητικὸν μὲν, ὅτι ἔμαθε τὴν γνῶσιν τῶν ὄντων τὸ πρακτικὸν δέ, ὅτι τὸν ἑαυτὸν του ἐκυβέρνηεν πρὸς ἀρετὴν, καὶ εἰς τοὺς βλέποντάς τον ἦτον παράδειγμα καλόν. Τέλος ἐσπουδάζε καὶ τὴν φιλάνθρωπον τέχνην τὴν Ἱατρικὴν λέγω· καὶ τοσοῦτον ἔμαθε ταύτην, ὅσον καὶ ἀπ' αὐτὴν εἶχεν ὄνομα ἐπαινετόν· καὶ εἰτις ἤθελεν ἀναφέρειν τὸ ὄνομά του δὲν τὸ ἐφανέρωνε καθολικὰ ἐὰν δὲν ἐπρόσθετε νὰ εἰπῇ, Ἱατρὸς Λουκᾶς. Καὶ τοῦτο εἶναι νὰ τὸ πιστωθῇ κάθε εἰς ἀπὸ τὰς ἐπιστολὰς τοῦ ἁγίου Παύλου ὅστις γράφωντας περὶ τοῦ Ἀποστόλου τούτου, ἐν τῇ πρὸς Κολασσαεῖς ἐπιστολῇ, εἰς τὸ δ' κεφάλαιον, ἔτσι τὸν ὀνομάζει, Ἱατρὸν λέγων Ἀσπάζεται. Λουκᾶς ὁ ἀγαπητὸς Ἱατρός. Καλὰ ἐὰν ἦτο ὁ ἅγιος ἄριστος, ὡς εἶπον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ μαθήματα ἀλλὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν δὲν τὴν ἐγνώριζεν ἀλλὰ ἦτον ὅλος δι' ὅλου βεβουδιασμένος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πλάνην, ὡς Ἑλλήνων γονέων υἱὸς ἀλλὰ ἀκούσατε πῶς ἔγινεν ὁ τρόπος τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ πρὸς θεογνωσίαν.

Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντος ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, βαπτισθέντος δὲ ὑπὸ τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς ἄνωθεν μαρτυρηθέντος, ὡς Ἰϋῦ ἀγαπητοῦ, διδάσκοντός τε τοῖς ἁμαρτωλοῖς μετάνοιαν, πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἀκούοντες, ὑπέστρεφον εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Κυρίου· καὶ οὐ μόνον οἱ Ἰουδαῖοι ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἐθνῶν ἐπίστευον τῷ Χριστῷ διδάσκοντα εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας· διότι εἰς τὰ περίχωρα τῆς Γαλιλαίας Ἑλλήνες ἐκατοικοῦσαν καθὼς τὸ ἀποδείχνει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐν τῷ δ' κεφαλῷ, λέγων. Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλαίμ· ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἢ Γαλιλαία τῶν Ἑθνῶν ὁ λαὸς ὁ καθήμε-

νος ἐν σκότει, ἴδεν φῶς μέγα. Καὶ ἀπὸ ἄλλο δὲ νὰ καταλάβῃ τινὰς ἐμπορεῖ ὅτι Ἕλληνες ἐκατοικοῦσαν ἐκεῖ διότι ἡ χώρα τῶν Γεργεσιῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Χριστὸς τὸ θαῦμα, καὶ ἰάτρευσε τοὺς δαιμονιζομένους καὶ οἱ δαίμονες φεύγοντες εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων καθὼς τὸ γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐν τῷ η'. κεφ. εἰς τὰ περίχωρα τῆς Γαλιλαίας ὅπου ἐκατοικοῦσαν Ἕλληνες καὶ διὰ τοῦτο εἶχαν χοίρους διότι οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐτρώγαν χοίρους οὐδὲ τοὺς ἔθρεψαν. Ἀλλὰ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον. Τότε δὴ τότε καὶ ὁ θεὸς οὗτος Ἀπόστολος Λουκᾶς τυχὼν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Κυρίου, διότι δὲν εἶχεν αὐτὸς ὀφθαλμοὺς ψυχικοὺς μὴ βλέπειν τὸ φῶς τῇ Θεογνωσίᾳ, καὶ ὥτα τοῦ μὴ ἀκούειν τὸ κήρυγμα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἀλλὰ κεκαθαρμένο ὢν ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ κόσμου, ἅμα δὲ ἔχων τὸν νοῦν καὶ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς ψυχῆς καθαρὸν ἀπὸ ταῖς κοσμικαῖς φροντίδαις, παρευθὺς ὡς γῆ ἀγαθὴ ἐδέξατο τὸν σπόρον τοῦ κηρύγματος καὶ ἄφησε μὲν ὀλοτελῶς τὴν ψευδὴ θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, ἠκολούθησε δὲ ὀλοφύχως τῷ Δεσπότη Χριστῷ διὸ καὶ εἰς ὅλα τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ παρὼν καὶ αὐτὸς πλέον περισσότερον ἐστερέωνετο ἐκ τούτων εἰς θεογνωσίαν. Διότι ὅσον ὑπερέβαινε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ καιροῦ ἐκείνου εἰς σοφίαν καὶ μάθησιν τοσοῦτον καὶ γληγορώτερα παρὰ τοὺς ἄλλους ἐκατάλαβε τὴν ἀλήθειαν διὰ τοῦτο καὶ μαθητὴς ἐγένετο τοῦ Χριστοῦ γνήσιος, καὶ δὲν ἔλειπε παντελῶς ἀπὸ πλησίον του πλην δὲν ἦτον εἰς ἀπὸ τοὺς ἰδ'. Ἀποστόλους τοὺς πρῶτους ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς 70 ὅπου ἐπίστευσαν ὕστερώτερα εἶναι καὶ αὐτὸς καὶ εἰς τὴν Σταύρωσιν δὲ τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὰ τίμια πάθη παριῶν καὶ αὐτὸς μὲ ἄλλους μαθητάς.

Κατὰ τοῦτο καὶ ὑπερέβαλε τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους ὅτι μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ τὴν Λαμπρὰν Κυριακὴν τὸ ἐσπέρας εἶδε τὸν Χριστὸν ἀναστάντα πρῶτος τῶν ἄλλων μαθητῶν, καθὼς τὸ διηγείται μόνος του, εἰς τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον, ἐν κεφ. κδ'. λέγων, ὅτι πορευόμενος εἰς τὴν χώραν Ἑμμαοὺς μετὰ τοῦ Κλεώπα τοὺς ἐσυναπάντησεν ὁ Κύριος καὶ αὐτοὶ τότε μὲν δὲν τὸν ἐγνώρισαν, μετὰ δὲ ταῦτα, ὅταν ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν νὰ φάγουν ἐκεῖ ὅπου ἔκοψεν ὁ Χριστὸς τὸν ἄρτον ἐμετάλλαξε τὸ πρόσωπόν του εἰς τὸ πρότερον εἶδος, καὶ τὸν ἐγνώρισαν αὐτὸς δὲ παρευθὺς ἀνελήφθη ἀπὸ ἐμπροσθέν των. Καὶ εἰς τὴν κάθοδον δὲ τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἐκεῖ καὶ αὐτὸς ὢν ἐμετά-

λαβε τῆς ἰσῆς χάριτος σὺν τοῖς Ἀποστόλοις. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἄλλος πρὸς ἄλλο τι μέρος τῆς οἰκουμένης διεσπάρησαν, κηρύξαι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ὁ δὲ θεὸς Ἀπόστολος οὗτος ἀπεστάλη εἰς τὰ ἔθνη κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον διὸ καὶ πάντα ἀφήσας, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου παραγγελίαν, τοὺς συγγενεῖς τοὺς φίλους τὴν πατρίδα τὸν βίον, τὴν περιουσίαν, ὡς ἀετὸς ὑπόπτειρος, περιήρχετο κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν διδάσκων τὸ σωτήριον κήρυγμα καὶ εἰς τόπους μὲν τὸν ἐδέχονταν ἄλλοι δὲ τύπτοντες καὶ λιθοβολοῦντες τὸν ἐδίωκον. Εἰς ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος, ἐπιστρέψας εἰς θεογνωσίαν ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πλάνης, ἐβαπτίσθη ἐν Δαμασκῷ ὑπὸ Ἀνανίου τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀπεστάλη εἰς τὰ ἔθνη παρὰ ἄλλων Ἀποστόλων διδάσκειν τὸ Εὐαγγέλιον. Τότε δὴ συνευρεθῆς αὐτῷ ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς καὶ περιήρχετο μετ' αὐτοῦ τὰς πόλεις καὶ χώρας εὐαγγελιζόμενος τοῖς ἔθνεσι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Διότι οὐ μόνον τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν, καὶ Θετταλίαν καὶ Ἀχαΐαν καὶ Πελοπόννησον καὶ Ἀσίαν καὶ Λικίαν Κιλικίαν καὶ Κύπρον καὶ Συρίαν Ἰλλυρικόντες, καὶ τὴν Ἰουδαίαν πᾶσαν περιήλθε σὺν τῷ Παύλῳ διδάσκων ἀλλὰ καὶ δέσμιος ὑπῆγεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν μεγαλόπολιν Ρώμην. Ἀφίνω τοὺς πειρασμοὺς ὅπου ἔπαθε παρὰ τῶν ἀπίστων λιθασμοὺς ναυάγια τῆς θαλάσσης τοὺς κινδύνους τῆς στερεᾶς τοὺς φόβους τὰς ἐπιβουλάς τῶν Ἰουδαίων καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ μεγάλα κακοπαθήματα ἅπερ τὰ διηγείται καὶ μόνος του εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Τοσοῦτον δὲ τὸν ἠγάπησε καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι γράφων εἰς τὰς ἐπιστολάς του τὸν ὀνομάζει ἀγαπητόν του φίλον.

Οὕτω πολιτευόμενος καὶ οὕτω διδάσκων σὺν τῷ Παύλῳ τὰ ἔθνη ἠθέλησε καὶ ἐγγράφως μετὰ δεκαπέντε χρόνους τῆς Χριστοῦ Ἀναλήψεως νὰ παραδώσῃ τὰ ὅσα εἶδε παρὰ τοῦ Χριστοῦ γενόμενα θαύματα καὶ ὅσους λόγους ἤκουσε παρ' αὐτοῦ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων Ἀποστόλων, διηγουμένων περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ μάλιστα δὲ ἐποίησε τοῦτο ἀξιωθεὶς παρὰ τοῦ Αὐθεντοῦς Ἀλεξανδρείας Θεοφίλου ὀνόματι.

Καὶ ἰδέτε πῶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους Εὐαγγελιστὰς πλέον λεπτομερέστερον καὶ ρητορικώτερον συγγράφει τὸ Εὐαγγέλιον του. Αὐτὸς καὶ περὶ τῆς συλλήψεως τοῦ τιμίου Προδρόμου ἔγραψε μόνος αὐτὸς καὶ τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ φανερά τὴν διηγείται ὅσον καὶ πᾶς Χριστιανὸς ἀκούωντας φαίνεται ὅτι τώρα βλέ-

πει τὸν Χριστὸν βρέφος καίμενον εἰς τὴν φάτνην καὶ τοὺς ποιμένας θαυμάζοντας καὶ τοὺς ἀγγέλους βοῶντας τὸ Δόξα ἐν ἐφίστοις Θεῷ. Αὐτὸς τὰς θαυματουργίας τοῦ Χριστοῦ πλέον καθαρώτερα ταῖς διηγείται ὅσον καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἀκούοντες αὐτὸ νομίζουν ὅτι βλέπουν τὸν Χριστὸν παρόντα καὶ θαυματουργοῦντα. Αὐτὸς συνέγραψε καὶ περισσοτέρας παραβολὰς ἅς εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς Ἰουδαίους. Διότι ὡς σοφὸς καὶ πεπαιδευμένος ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μάθημα οὐ μόνον τὴν γλῶσσάν του εἶχε πεπαιδευμένην εἰς τὸ λέγειν ὀρθῶς ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ συγγράφειν ἑλληνιστὶ τοσοῦτον ἦτον συνιθισμένος, ὅτι κάθε ρήτωρ θαυμάζει τὴν φράσιν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ ὡς βλέπομεν εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, καὶ εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Αὐτὸς καὶ περὶ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ πλέον καθαρότερα γράφει αὐτὸς καὶ περὶ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, τοσοῦτον φανερὰ διηγείται ὡς νὰ ἐκατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς καὶ εἶδε τὰ ἐκεῖ γινόμενα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔγραψε καὶ ἄλλο βιβλίον πρὸς τὸν αὐτὸν Θεόφιλον, ὅπερ διηγείται τὰς πράξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων πῶς ὅταν ἀνελήφθη ὁ Κύριος, ἔστειλε τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς ἐφώτισε πῶς ἐσοφίσθησαν οἱ ἀγράμματοι Ἀπόστολοι καὶ ἐλάλουν ξέναις γλώσσαις πῶς ὁ Πέτρος ἐδημηγόρησε πρὸς τὸν λαὸν πῶς ὁ ἅγιος Στέφανος ἐλιθάσθη ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πῶς ὁ Ἀπόστολος Φίλιππος ἐδάπτισε τὸν Εὐνοῦχον τῆς Βασιλίσσης τῶν Αἰθιόπων. Αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα διηγείται εἰς τὰς πράξεις ὁ Ἀπόστολος οὗτος. Τὸ δὲ περισσότερον διηγείται διὰ τὰς πράξεις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πῶς ὑπέστρεψεν εἰς τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων πῶς ἐβαπτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνανίου, πῶς ἐπειράσθη πῶς ἐκήρυξεν εἰς τὰ ἔθνη πῶς περιῆλθε ὅλην τὴν οἰκουμένην τέλος πῶς τὸν ὑπῆγαν δεδεμένον ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν εἰς τὴν Ρώμην, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ ἕως αὐτοῦ ἠκολούθησεν ὁ Ἀπόστολος οὗτος τῷ Ἀποστόλῳ Παύλῳ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀφῆσας αὐτὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ δέσμιον, ὑπῆγε μόνος του εἰς τὴν Λυβίαν (ἡγουν τὴν Μπαρμπχρίαν) καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον (τοῦ Μισσηρίου τὸν τόπον) καὶ ἐκεῖ ἐδίδασκε τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου Οὐ μόνον δὲ τὸσαῦτα ἐκατέρωθωσεν ὁ Ἀπόστολος οὗτος ἀλλὰ καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ πρῶτος αὐτὸς λέγουν ὅτι τὴν ἐξωγράφησεν, ὡς τεχνίτης ἄριστος ὅπου ἦτον καὶ εἰς τὴν ζωγραφικὴν τέχνην καὶ τῆς Κυρίας δὲ τῆς Θεοτόκου τρεῖς

καὶ μόνος ἐξωγράφησεν εἰκόνας, ζῶντας τῆς, καὶ ὑπῆγεν πρὸς αὐτὴν νὰ ταῖς ἰδῇ ἐὰν τῆς ἀρέσουν. Καὶ ἡ Κυρία Θεοτόκος ὡς ταῖς εἶδεν εἶπεν «ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ γεννηθέντος νὰ εἶναι μετ' αὐταῖς». Ἀπ' αὐταῖς ταῖς τρεῖς εἰκόνας λέγουν ὅτι ἡ μὲν μία εὐρίσκετο εἰς τὸ Μοναστήριον ὅπου λέγεται Μ'. Σπήλαιον ἡ δὲ δευτέρα εἶναι εἰς τὴν μικρὰν Ρουσίαν εἰς ἓνα κάστρον ὅπου τὸ λέγουσι Βιβλίον, εἰς τὸν Ναὸν τῆς Παναγίας, τὴν ὁποίαν εἶδον καὶ ἐγὼ ὀφθαλμοφανῶς ἦτις εἶναι μὲ χρώματα ἐξωγραφισμένη, ὅχι ὥσάν αὐτὴν ὅπου εἶναι μὲ κηρομάστιχον· εἶναι δὲ ἐκεῖνη τῆς Βιλίνας μὲ λίθους τιμίους καὶ χρυσάφιον ἐγκοσμημένη τοσοῦτον, ὅτι Βασιλικὸν βίον ἔχει ἐπάνω τῆς, τὴν ὁποίαν λέγουν οἱ χριστιανοὶ τοῦ τύπου ἐκείνου πῶς τὸ εὐρίσκουν εἰς τὰ χαρτιά τους γραμμένον, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ Βασιλεῖς εἰς τοὺς παλαιούς καιροὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὴν ἐχαρησαν εἰς τοὺς Ρώσους ποιήσαντες καὶ συμπεθερίον μετ' αὐτοὺς νὰ μὴν ἔρχονται καὶ καταπατοῦν τὸν τόπον τους· ἐκεῖ γοῦν ὡς εἶπον εὐρίσκεται ἀναμφιβόλως ἡ δευτέρα. Ἡ δὲ τρίτη εἰκὼν δὲν ἔχομεν τὸ βέβαιον ποῦ νὰ εὐρίσκειται διότι λέγουν μὲν πολλοὶ ἄνθρωποι πολλὰ λόγια, διὰ νὰ ἐπαινοῦν τοὺς τόπους των πλὴν δὲν ἔχουν νὰ τὸ ἀποδείξουν ἐγγράφως. Ἀλλ' ἅς ἐλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον.

Περιπατῶντας ὁ Ἀπόστολος ἀπὸ τόπον εἰς τόπον καὶ διδάσκωντας τὰ ἔθνη τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἑπτάφυλον Θήβαν τῆς βοιωτίας ἧς καὶ Ἀρχιερεὺς καὶ Ποιμὴν λογικὸς ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου χειροτονηθεὶς. Ἀλλὰ μάθεται καὶ τοῦτο καλὰ καὶ ἐὰν εἶναι ἔξω τῆς διηγήσεώς μας διὰ νὰ μὴν ἀμφιβάλεται ὅταν ἀκούεται περὶ τῆς Θήβας ταύτης. Θῆβαι πόλεις ὀνομάζονται μὲν πολλαὶ πλὴν αὐταῖς εἶνε μία εἰς τὰ σύνορα τῆς Αἰγύπτου, ἡ ὁποία ὀνομάζεται καὶ Θηβαῖς εἰς τὰ Ἀστατερικά ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦτον ὁ λεγόμενος Παῦλος ὁ Θηβαῖος καὶ ἄλλοι ὅσοι Πατέρες. Ταύτην λέγουν ὅτι καλὰ ἐὰν τοσοῦτον ἦτον μεγάλη πόλις ὅτι εἶχεν 9 θῆρες ἀλλὰ ὁ βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος ὁ Μακεδὼν τὴν ἐχάλασε καὶ πῆρε τὰ μάρμαρά της καὶ ἔκτισε ἄλλην πόλιν εἰς τὸ παραθάλασσον τὴν ὁποίαν τὴν ὠνόμασεν ἀπὸ τὸ ὄνομα του Ἀλεξάνδρειαν. Ἦτον καὶ ἄλλη πόλις καὶ αὐτὴ Θῆβα ὀνομαζομένη εἰς τοὺς παλαιούς καιροὺς εἰς τὰ σύνορα τῆς Θετταλίας, Ἦτον καὶ ἄλλη εἰς τὰ σύνορα τῆς Κιλικίας ἡ ὁποία ὀνομάζεται Θῆβα τὴν σήμερον δὲ τὴν λέγουσα Ἀδραμύτιον. Διὰ ταύτην ἀναφέρει ὁ Παλαιὸς Ποιητὴς Ὅμοιρος ὅτι ἦτον ἀπ' ἐκεῖ

ἡ γυνὴ τοῦ Ἑκτορος Ἀνδρομάχη. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀπόστολος οὗτος Λουκᾶς, εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἐν τῷ κζ'. Κεφαλαίῳ περὶ αὐτῆς διηγεῖται γράφων οὕτως «Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυτινῷ πλέων τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπου ἀνήχθημεν εἶναι καὶ ἄλλῃ Θήβᾳ εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἰταλίας». Εἶναι καὶ αὕτη ἡ Μητρόπολις τοῦ Ἀποστόλου τούτου Θήβα λεγομένη ἐπτάφυλος ὅτι εἰς τοὺς παλαιούς καιροὺς εἶχεν 7 πόρταις καὶ εἶναι εἰς τὰ σύνορα τῆς Βοιωτίας. Εἰς αὐτὴν ἐλθὼν ὁ Ἅγιος εἶχε καὶ πολλὴν ἔννοιαν πῶς τοὺς μὲν βωμοὺς τῶν εἰδῶλων νὰ τοὺς ἀφανίσῃ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν πλάνην καὶ ἐκκλησίαν νὰ κτίσῃ εἰς τιμὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ συνάθροισιν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν. Καὶ λοιπὸν εἰς ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, ὅλα τὰ ἐκατόρρωσε τοὺς Ἕλληνας ἐβάπτισε τὰ εἰδῶλα κατέστρεψε καὶ Ἑκκλησίας ἀνέγειρεν εἰς ὅλην τὴν Βοιωτίαν καὶ Ἀχαΐαν ἐπιστρέψας εἰς θεογονωσίαν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς πλάνης, καὶ ἱερεῖς χειροτονήσας τοὺς ἐκλεκτοὺς πιστευσάντων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὑπερ αὐτοὺς συνέγραψεν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου πλήρης ἡμερῶν γενόμενος ὡς ὀγδοκονταετῆς ἐν εἰρήνῃ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Σωτήρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ τὸ μὲν τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἔμεινεν ἐν τῇ Θήβᾳ τιμώτερον τῶν πιστευσάντων Χριστιανῶν, ἡ δὲ Ἁγία αὐτοῦ ψυχὴν ἀπῆλθεν εἰς χώρα ζώντων, ἐνθα εὐφαινομένων πάντων ἡ κατοικία. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ Ἀποστόλου αὐτοῦ εἶναι τὸ τέλος τῶν κόπων του, ὅπου ἐκοπίασε ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ ὡς τε καὶ αὐτοὺς τὴν παρησίαν ἔχει νὰ λέγῃ μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καθὼς ἐκεῖνος ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον β'. ἐπιστολῇ τῇ δ'. κεφαλαίῳ λέγει. «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγώνισμαι τὸν δρόμον τετέλεκα τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος ὃν ἀποδώσει μοι Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος Κριτής». Ἀλλὰ ἀκούσατε τί παράδοξον θαῦμα ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατόν του.

Ὁ Θεὸς θέλων νὰ τὸν δοξάσῃ πρὸς τὴν τέχνην τῆς ἱατρικῆς κάθε χρόνον κατὰ τὴν σήμερον ἡμέραν ἐν ἣ ἐπιτελοῦμεν τὴν μνήμην του, ἥτις εἶναι 18 Ὀκτωβρίου μηνὸς ἔδρεχε ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του κολλύρια τὰ ὅποια ὅσοι εἶχαν ἀσθένειαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, μόνον νὰ τὰ ἤθελαν ἀλειφθῇ παρευθὺς ἰατροῦντο. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρκοῦσιν εἰς τοσοῦτον περὶ τῆς πολιτείας τοῦ Ἁγίου, εὐσεβέστατοι Χριστιανοί. Δίκαιον δὲ εἶναι νὰ εἰποῦμεν,

καὶ πῶς τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἀνεκομίσθη ὡς μέγας θησαυρὸς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ μέγας καὶ Χριστιανικώτατος Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἄφηκε τρεῖς υἱοὺς μετὰ τὸν θάνατόν του Κωνσταντῖνον, Κωνσταντῖνον καὶ Κώνσταντα. Οἱ μὲν οὖν δύο υἱοὶ του ἐπῆραν κάθε εἰς τὸ μέρος τῆς Βασιλείας του, ὁ μὲν Κώνστας τὴν Ρώμην, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος, τὰς ἀπάνω καὶ κάτω Γαλλίας, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὁ τρίτος υἱὸς ἐπερίλαβε τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὸν θρόνον τοῦ Πατρὸς του. Αὐτὸς ὑπῆγε καὶ εἰς τὰ μέρη τοῦ Ἰστροῦ ποταμοῦ, ὅστις λέγεται τὴν σήμερον Δούναβις, καὶ ἐκεῖ διέτριβε χρόνον ἱκανόν. Περιοδεύων τὰς πόλεις, ὅπου εἶνε εἰς τὸ Παραδούναβον ἤκουσε πῶς οἱ Βλάχοι ὅπου εἶναι πέραν τοῦ Ἰστροῦ βούλονται νὰ ἐκστρατεύσουν κατὰ τῆς Βασιλείας τῶν Ρωμαίων φοβηθεὶς νὰ μὴ γένῃ ἀλήθινη ἡ φήμῃ αὐτῇ, παραλαβὼν τὸ στράτευμα του ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐρχόμενος δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπέσχευσεν εἰς μίαν πόλιν τῆς Θράκης ἡ ὁποία ἐλέγετο μὲν εἰς τοὺς παλαιούς καιροὺς Ὀδυσοὺς καὶ Ὀρεστιάς ὑστερον δὲ διὰ νὰ τὴν κτίσῃ ὁ Βασιλεὺς Ἀδριανὸς ὠνομάσθη Ἀδριανούπολις.

Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ὁ-τος τοῦ Βασιλέως Ἐπίσκοπός τις ἦλθε πρὸς τὸν Βασιλέα ἀπὸ τὸν Μωρέαν, λέγωντάς τον, ὅτι ἠξέυρει ποῦ εὐρίσκονται τὰ λείψανα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Ἀνδρέου καὶ Τιμοθέου καὶ Λουκᾶ. Τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ Βασιλεὺς πολλὰ ἐχάρη ὥσάν νὰ τὸν ἤθελε δώσῃ μέγαλον θησαυρὸν καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον ὅστις ἦτο τότε Μπέης τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὕστερα μαρτύρησεν ὑπὸ τοῦ Παραβάτου Ἰουλιανοῦ, νὰ λάβῃ, τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν. Καὶ λοιπὸν ἀπέλθων ἐκεῖνος μετὰ Βασιλικῆς ἐξουσίας καὶ εὐλαβείας μεγάλης ἐπῆρε τὰ λείψανα τοῦ μὲν Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἀπὸ τὴν παλαιὰ Πάτρα τοῦ δὲ Ἀποστόλου Τιμοθέου ἀπὸ τὴν Ἐφεσον πόλιν τοῦ δὲ Ἀποστόλου Λουκᾶ ἀπὸ τὴν Θήβαν τῆς Βοιωτίας ὅπου ἦτο τεθαμμένος. Οὗτος οὖν παραλαβὼν ταῦτα ὑπῆγε τα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ὁ Βασιλεὺς προσκυνήσας ταῦτα καὶ ἀσπασάμενος ἀπεθετο τότε μὲν διὰ τὴν ὥραν εἰς τὸν ναὸν ὃν οὗτος ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτα κατεσκεύασε τρία κιβώτια, ἀργυρᾶ καὶ τελειώσας τὸν ναὸν ὅπου ἐλέγετο τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων τὸν ὁποῖον ἄρχισε μὲν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐκεῖνος δὲ τὸν ἐπλήρωσεν ἐκεῖ εἰς τὸν τοιοῦτον ναὸν κατέθετο τὰ τίμια

καὶ ἅγια ταῦτα λείψανα ὑποκάτωθεν τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς τραπέζης καὶ ἦσαν ἐκεῖ μέχρι τοῦ κειροῦ ὅπου εἶχαν οἱ Βασιλεῖς τῶν Χριστιανῶν τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀκούσατε δὲ καὶ θαῦμα παράδοξον ὅπερ ἐγένετο τότε ὅταν ἔφερναν τὰ λείψανα τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Εὐνοῦχόν τινα εἶχεν ὁ Βασιλεὺς Ἀνατόλιον λεγόμενον πρῶτον εἰς τοὺς ἄλλους Εὐνοῦχους τοῦ κοιτῶνος καὶ ἐμπεπιστευμένον. Αὐτὸς εἶχεν ἀσθενῆσαι βαρέως ὅπου δὲν ἠδύναντο οἱ Βασιλικοὶ Ἱατροὶ νὰ τὸν ἰατρεύσουν, μόνον τὸν ἀπεφάσισαν διὰ θάνατον. Ἀπελπισθεὶς τῆς ἀνθρωπίνης βοηθείας ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του νὰ προσδράμῃ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, ὥς ὅτι ἤκουσε πῶς ἦτον Μέγας Ἱατρὸς ὁ Ἅγιος. Ἐβαλαν γοῦν τὴν θήκην ὅπου εἶχε τὸ λείψανον τοῦ Ἀποστόλου τούτου, ἐπάνω εἰς τὸν Ἀνατόλιον καὶ παρ' εὐθὺς, ὡς τῆς δυνάμεώς Χριστὲ Βασιλεῦ ἐσηκώθη ὁ ἀσθενὴς καὶ βασιλεύων αὐτὸ τὸ τίμιον λείψανον, ἐπῆγε εἰς τὸν ναὸν ἐνθα ἔμελλε νὰ τὸ θέσουν. Τοῦτο θαῦμα ἰδὼν ὁ Βασιλεὺς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς πόλεως ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν δοξαζόμενον ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ καὶ ὁ Εὐνοῦχος δὲ Ἀνατόλιος, οὕτω παρ' ἐλπίδα σωθεὶς δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τότε κηρύττων τὴν εἰς αὐτὸν γεγενημένην παρὰ τοῦ Ἀποστόλου παράδοξον θαυματουργίαν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ περὶ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ ψυχοφελὲς διήγηγης αὐταὶ εἶναι αἱ πράξεις καὶ ὁ βίος του ὡς ἐν συντόμῳ, καθὼς τὰς ἀκουσατε, εὐλογημένοι Χριστιανοί. Λοιπὸν ἡμεῖς ὅπου ἐορτάζομεν τὴν μνήμην του καὶ θέλομεν νὰ δεχθῇ ὁ Ἅγιος τὴν ἐορτήν μας μὴν κάμνωμεν πράγματα τὰ ὅποια ἔκαμαν οἱ Ἕλληνας εἰς τὰς τὰς Πανηγύρεις των, τουτέστι χοροὺς παιγνίδια, τραγούδια, καὶ ἄλλα δαιμονικὰ ἔργα μετὰ συντετριμένης καθαροῦ συνειδότος, ὥς πανηγυρίζομεν καὶ ὥς ἐορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ Ἀποστόλου. Μὴν στολιζώμεθα ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ὅτι γῆ καὶ χῶμα θέλομεν γίνῃ μὴν υπερηφανευώμεθα εἰς ροῦχα καὶ στολίδια ὅτι ὁ θάνατος μᾶς περιμένῃ μὴ πορνεύωμεν ὅτι τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον ἐτοιμάζεται διὰ τοὺς τοιοῦτους μὴ πολυπίνωμεν καὶ μεθύωμεν, ὅτι θέλομεν διψήσῃ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον μετὰ τοῦ πλουσίου. Τί κερδαίνομεν ἀπὸ τὴν μέθην, τί ὠφελοῦμεθα ἐὰν πολυφάγομεν καὶ ἐξοδιάσωμεν; πόσοι ἐπέρασαν τέτοιας ἡμέρας ὡς τὴν σημερινὴν μὲ παιγνίδια μὲ χοροὺς μεθύσμενοι; ἀλλὰ τῶρα εἶναι χῶμα μοναχὸν εἰς τὴν γῆν καὶ καλύτχοι ἐὰν ἔκαμαν καλὸν διὰ τὴν

ψυχὴν τους. Τοὺς πτωχοὺς ὥς ἐνδύσωμεν τοὺς πεινασμένους ὥς χορτάσωμεν τοὺς διψασμένους ὥς ποτίσωμεν τοὺς ἀσθενεῖς ὥς κυτάζωμεν τοὺς φυλακισμένους ὥς κυβερνήσωμεν τοὺς ξένους ὥς ἐπιμεληθῶμεν. Τότε νὰ εἰποῦμεν, ὅτι ἐπανηγυρήσαμεν τότε νὰ καυχηθῶμεν ὅτι ἐορτάσαμεν τότε νὰ δεχθῇ ὁ Θεὸς τὴν Ἑορτήν μας τότε νὰ χαροῦσιν οἱ Ἄγγελοι τότε νὰ λυπηθοῦσιν οἱ δαίμονες. Διότι τί ὄφελος ἀδελφοί μου, ἐὰν πολυφάγομεν ἡμεῖς καὶ οἱ πτωχοὶ πεινώσι; τί τὸ κέρδος ἐὰν πολυπίνωμεν ἡμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Χριστοῦ διψοῦσι; μία καθολικὴ τροφή μία εἶναι ἀνάπαυσις, ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἡ ἀπόλαυσις τῶν μελλόντων ἀγαθῶν τὰ δὲ ἄλλα εἶναι ὡς τὰν καπνόν, ὡς τὰν ὄνειρον. Διότι εἰπέ με, ἄνθρωπε, ἐὰν πλεονεκτήσης καὶ κερδήσης χρήματα περισσά, οἰκίας μεγάλα χωράφια πολλὰ ἀμπέλια καλὰ, ἔρχεται μία ὥρα καὶ εὐγένοι ἡ ψυχὴ σου καὶ ἀφήνει, ἔρημον τὸ κορμὶ ἔχει μόνον τὸ ἀπὸ φορέματα ἀλλὰ πολλὰ μᾶλλον ἀπὸ τὰς ἀρετάς. Τί τό ἐντεῦθεν; κανένα ἀπὸ αὐτὰ δὲν σὲ συνοδεύει οἱ συγγενεῖς ἀπομένουν κληρονόμοι, οἱ φίλοι καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐξεδικοῦνται, σὺ δὲ τί; ὑπάγης ἔρημος πάντων, δεδεμένος καταδεδικασμένος τρέχουν ἐπάνω σου ἡ ἀδικίαι. οἱ στεναγμοὶ τῶν πτωχῶν, τὰ κλάυματα τῶν ὀρφανῶν, δάκρυα τῶν χειρῶν ἔρχονται μετ' ἐσένα εἰς τὸν φοβερόν, Κριτὴν τὸν ἀλάνθαιτον, ἀπρωτόλητον. Τότε τί; ἀκούεις τὴν φοβερὰν ἀπόφασιν «Δέσαντες αὐτὸν χειρὰς καὶ πόδας, ἐμβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον». Ὡ πόσα δάκρυα χύνει τότε ἡ ψυχὴ ἀοράτως, καὶ ὑμεῖς δὲν τὴν βλέπομεν; ὦ πόσα λαλεῖ καὶ παραπονεῖται καὶ ἡμεῖς δὲν τὴν ἀκούομεν; Διὰ τί; διότι εἴμεθα ὅλως διόλου μεθυσμένοι εἰς ταῖς φροντίδαῖς τοῦ κόσμου εἰς ταῖς ἐνοιαῖς τοῦ πλούτου, καὶ μᾶς ἐτύφλωσεν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ἀμὴ, ἐὰν ἀφίσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας ἀπὸ τὴν τοιαύτην σύγχυσιν τῶν βιωτικῶν φροντίδων, θέλομεν δυνηθῇ νὰ καταλάβωμεν τὰ ὑπερνὰ μας. Ὡς ἐλεήσωμεν οὖν τοὺς πένητας ἵνα ἐλεηθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὃ ὁ τοῦ Κυρίου ὥς ἀφήσωμεν τοῖς ἀδελφοῖς τὰ πταίσματα, ἵνα καὶ ὁ Θεὸς ἀφήσῃ τὰς ἡμετέρας ἁμαρτίας ὥς ἔχωμεν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην ἀληθινὴν κατὰ Θεόν, ἵνα καὶ ὁ Θεὸς ἀγαπήσῃ ἡμᾶς ὥς βοηθήσωμεν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὴν ἀνάγκην τους ἵνα καὶ ἡμεῖς τύχωμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ βοηθείας ὥς δοξάζωμεν τὸν Θεόν μὲ ἔργα καὶ λόγους. Πῶς δὲ νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεόν, ἐὰν ἔχωμεν τὴν ἀγάπην τὸ κεφάλαιον τῶν ἀρετῶν ἐὰν φιλοξενίαν κατορθώσωμεν ἐὰν εἰρήνην ἀποκτήσωμεν,

ἐὰν Καθαρότητα ἀγαπήσωμεν, τότε δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ ἔργα καὶ μὲ λόγους ἐὰν πιστεύσωμεν ὁρθῶς ἐὰν τὸν κηρύττωμεν Θεὸν ἀληθινὸν ἐὰν τὸν εὐχαριστοῦμεν εἰς τὰς θλίψεις μίας ἐὰν ὁμολογοῦμεν καὶ γλώσση καὶ καρδίᾳ τὸ Μυστήριον τῆς Πίστεώς μας. Πῶς δὲ δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ τὰ μέλη μας. Ὅταν νεκρώσωμεν τὰ μέλη τοῦ κορμίου, ὅταν κρατοῦμεν τὴν ὄρασίν μας ἀπὸ κάλλους γυναικῶν, ὅταν φυλάξωμεν τὴν ἀκοήν μας ἀπὸ διηγήσεις ἀπρεπείς, ὅταν σφαλίσωμεν τὸ στόμα μας ἀπὸ ἀργολογίας, ὅταν κρατήσωμεν τὰς χεῖρας μας ἀπὸ ἀδικίαν, ὅταν ἐμποδίσωμεν τοὺς πόδας μας ἀπὸ τὰς ἐργασίας τότε δοξάζομεν τὸν Θεὸν ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν καθὼς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐπιστολῇ, εἰς τὸ στ'. κεφ. λέγει «Δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ἐστὶ τοῦ Θεοῦ». Ἐπὶ πᾶσι τούτοις πρέπει νὰ φύγωμεν, ἀδελφοί καὶ τὴν μέθην· περὶ τῆς ὁποίας πολλάκις ἀνάφερα πρὸς ὑμᾶς ὅτι ὀρίζει καὶ ὁ Παῦλος Ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐπιστολῇ ἐν καιρῷ ἐν κεφαλαίῳ στ'. οἱ μέθυσοι βασιλείαν Θεοῦ δὲν κληρονομοῦν. Τί διαφέρει ἄνθρωπε, ὅταν πίνῃς τὸ πολὺ οἶνον μὴ νὰ αὐξάνῃ τὴν ζωὴν σου ἡμέρας οὐχὶ μᾶλλον τὰς ἡμέρας σου ὀλιγοστεύεις ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴν σου χάνεις καὶ τὸν βίον σου φθείρεις. Γὰρ ἰδὲ τὰ ἄλογα ζῶα πῶς ἔχουν γνῶσιν παρὰ σὲ διότι ἐκεῖνα, ὅσον εἶναι τὸ ἀρκετὸν τοὺς πίνουν. Σὺ δὲ ἄνθρωπος λογικὸς ὢν καὶ Θεοῦ τιμημένος διατὶ θιάζεις τὸν ἑαυτὸν σου πρὸς περισσοτέραν πολυποσίαν; δὲν γνωρίζεις ὅτι ἡ μέθη καλὸν δὲν κάμνει. Ὁ Νῶε ἀπ' αὐτὴν τὴν μέθην ἐξεγυμνώθη ὁ Λὼτ ἀπ' αὐτὴν ἀγνοῶν ἐπόρνενε τὰς θυγατέρας του ἀπ' αὐτὴν παρακινήθentes, ἄφησαν νὰ προσκυνῶν τὸν θεὸν καὶ ἐποίησαν Μόσχον ἐν Χωρῇθ, καὶ ἤρξαντο, λατρεύοντες τῷ γλυπτῷ Βεελφεγὼρ αὐτὴν καὶ ὁ Σοφὸς Σολομὼν κατηγορεῖ εἰς τὸ κγ' κεφ. τῶν Παροιμιῶν καὶ λέγει «Μὴ εἰσθε οἰνοπότης διότι πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει» ἤγουν μὴν εἶσαι μέθυσος κηνηγῶν τὴν πορνείαν. Περὶ αὐτῆς καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς διδάσκει ἐν τῇ πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῇ εἰς δὲ τὸ ε' Κεφάλαιον καὶ λέγει «Μὴ μεθύσκεσθε οἶνον ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία». Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας μᾶς συμβουλεύουν, νὰ μὴν μεθοῦμεν ὅτι ὅστις πίνει περισσότερο παρὰ τοὺς ἄλλους ἐκείνον ἐπαινοῦν οἱ μωροὶ ἄνθρωποι καὶ δὲν ἀκούουν τοῦ σοφοῦ Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ Σιράχ πῶς παραγγέ-

λει λέγων. «Ἐν οἶνῳ μὴ ἀνδρίζου πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος.

Ἄλλ' ὥσως ἤλθεν εἰπῇ τις ἄνθρωπος ἐὰν εἶναι τὸ κρασί κακὸν διατὶ τὸ ἔκαμεν ὁ Θεός; Ἀκουσον ὦ ἄνθρωπε καὶ μὴ ὁμιλεῖς τῆς βλασφημίας διότι δὲν εἶνε τὸ κρασί κακὸν διατὶ ἡ χρῆσις τούτου αὐτὴ φέρνει τὴν κακίαν. Καὶ θέλεις τὸ μάθῃς κατάλαβε ὅτι ὁ οἶνος μετὰ κατακλυσμὸν εὐρέθη ἐὰν ἤθελεν εἶναι οἶνος αἴτιον τῶν κακῶν τί ἦτον ὅπου ἐπαρακίνησε τοὺς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἄνθρώπους νὰ γένουν τόσον ἁμαρτωλοὶ καὶ νὰ καταποντισθοῦν ὅπου τότε οἶνος δὲν ἦτον; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἔγεινεν ὁ κατακλυσμὸς πρὸ τῆς εὐρέσεως τοῦ οἶνου διὰ νὰ γνωρίσῃς ὅτι καὶ δίχως οἶνον δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ πταίῃ εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ μὴν λέγῃς ὅτι ὁ οἶνος πταίει ἀλλὰ τοῦ λόγου σου τὸ πίνεις ὑπὲρ τὸν μέτρον. Μέγα κακὸν εἶναι ἀδελφοί μου ἡ μέθη διότι τὸν λογικὸν ἄνθρωπον ὅπου τὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐξουσίαν νὰ εἶναι Αὐθέντης τῶν ζῶων πάντων τὸν κάμνει ὥσάν ἀποθαμμένος διότι ὁ μὲν ἀποθαμμένος δὲν ἔχει κίνησιν οὔτε πρὸς τὸ καλὸν οὔτε πρὸς τὸ κακὸν ὁ δὲ μεθυμένος πρὸς τὸ κακὸν καὶ ἰὴν ἁμαρτίαν εἶναι εὐκίνητος. Γέλως καὶ ὄνειδος καίτεται ὁ μεθυμένος καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς του διότι οἱ μὲν φίλοι του ἐντρέπονται νὰ τὸν βλέπουν πῶς κτυπᾷ ἀπὸ τοῖχον εἰς τοῖχον, οἱ δὲ ἐχθροὶ του χαίρονται καὶ τὸν περιγελοῦσι. Τί ἄλλο εἶναι ὀλιγότερον ὥτάν ὁ μωρὸς ἄνθρωπος; τί ἄλλο εἶναι γέλωτος ἄξιον ὥτάν ὁ ἄνθρωπος ὅπου εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του καὶ ὁμιλεῖ ἄπρεπα λόγια; ἀλλ' ὅμως ὁ μεθυμένος ἄνθρωπος εἶναι πλέον γελοιοδέστερος ἀπὸ τὸν δαιμονισμένον διότι ἐκεῖνος μὲν ὅτι καὶ ἐὰν κάμῃ εἶναι ἔξω φρενῶν, αὐτὸς δὲ μὲ τὸ θέλημά του γίνεται μωρός. Διὰ τοῦτο καὶ ὅσα κακὰ κάμῃ ὁ μεθυμένος διπλῶς τὸν κρίνει ὁ Θεὸς καὶ διὰ τὴν μέθην του καὶ διὰ ἁμαρτίαν ὅπου κάμνει εἰς τὸ μεθύσι.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Σοφὸς Σολομὼν λέγει εἰς τὸ Κεφ. τῶν Παροιμιῶν Ἀκόλαστον οἶνον καὶ ὀδριστικὸν μέθη. Ἀκουσον δὲ καὶ τοῦ Προφήτου Μωϋσέως ἐν τῷ θ'. Κεφ. τῆς Γενέσεως, πῶς διαλαμβάνει διὰ τὸν Νῶε ὅταν ἐμέθυσε. «Καὶ ἐφύτευσε Νῶε ἀμπελῶνα καὶ ἔπειεν οἶνον καὶ ἐμεθύσθη καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Ἀκούεις πῶς ὁ δίκαιος Νῶε ὅταν ἐμέθυσεν ἀπὸ τὸ σπῆτί του δὲν εὐγῆκε. Πρὸς παράδειγμα θείας ἰδῇ τοὺς γέροντας ποῦ ἀγαποῦν τὴν πολυποσίαν πλέον πρὸς τοὺς νέους. Ἐνα ὀφίδι εἶναι ὅπερ τὸ λέγουσι διψάδα τὸ ὅποιον ὅταν δαγκάτῃ τὸν ἄνθρω-

πον τόσην δίψαν ἀφόρητον ἔχει ἂν χύσης ποταμὸν μέγαν εἰς τὸ στόμα του δὲν χορταίνει μόνον πίνει ἀχόρταστα ὅσοι τρῖσκται καὶ σκάζει. Αὐτὸ τὸ ὄφιδι ὁμοιάζει τῇ πολυποσίᾳ διότι ὁ μέθυ-σος ἄνθρωπος ὅσον πίνει τοσοῦτον διψᾷ ὥς νὰ μὴν ἤθελε πῖν παντελῶς. Τίς νὰ μὴ κατηγορήσῃ τὴν τοιαύτην ἀσθενεῖαν; τίς νὰ μὴ λυπηθῇ τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον; Διὰ τοῦτο ἄς φύγωμεν ἀδελφοί μου τὴν μέθην ἃς φύγωμεν τὴν πολυποσίαν. Ὅσον εἶναι τὸ ἀρκετόν μας ἃς πίνωμεν ὁ γὰρ οἶνος ὥς λέγει καὶ ὁ Ψαλμωδὸς Δαυὶδ θέλει νὰ εὐφραίνῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου. τὴν ζημιόνωμεν. Μὴ σπουδάζωμεν τὴν καταστροφὴν μὴ ἀγαπῶμεν τὴν ἀπάτειαν, ἵνα ἐδῶ μὲν περάσωμεν ζωὴν εἰρηνικὴν, ἄνοσον, μακρόβιον τιμημένην ἐκ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἐκεῖ δὲ ἀξιωθῶμεν τῆς ἀτελευτήτου Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἦς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὃ πρέπει δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

ΡΗΤΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΕΙΣ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΝ.

(Μ. Τεσσαρακοστὴ) Πρέπει νὰ ταπεινώσωμεν τοῦ σώματος τὰ πάθη. Πρέπει νὰ κάμωμεν ἀποχὴ τῶν βρωμάτων (φαγητῶν)...

Πρέπει νὰ ἀποστραφῶμεν τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός.

Πρέπει νὰ φυλάξωμεν τὸ στόμα μας, νὰ διατηρῶμεν καλῶς τὴν ψυχὴν μας, διότι ψυχὰι δόλιαι πλανῶνται ἐν ἁμαρτίαις.

Αἱ σοφαὶ γυναῖκες οἰκοδόμησαν οἴκους· αἱ δὲ ἄφρονες, κατέστρεψαν ἐκ θεμελίων αὐτάς.

Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ... (Ἀπόστολος Κ. Σ. σελ. 191).

Γυνὴ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπεται, οὐδὲ ἀνδρὸς αὐθεντεῖν, ἀλλὰ ὑπὸ ὑποταγῇ ἀνδρός.

Ἀδὰμ πρῶτος ἐπλάσθη εἷτα γυνὴ Εὔα.

Γυνὴ δὲ σωθήσεται διὰ τῆς τεκνογονίας.

Ὁ ἀτιμάζων πένητας ἁμαρτάνει, ἐλεῶν δὲ πτωχὸς μακάριστος.

Ἀκακος ἀνὴρ πιστεύει παντὶ λόγῳ. Φίλοι μίσησούσι φίλους, πτωχοὺς, φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί. Καρδίαὶ δικαίων, μελετῶσι πίστει· στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκρίνεται κακὰ. Μακρὰν ἀπέχει ὁ Θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν, εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει. Ὅση μέγας εἶ, τοσοῦτον ταπεινῶν σεαυτὸν, καὶ ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου εὐρήσεις χάριν.—Ἀκάθαρτος παρὰ Κυρίου πᾶς ὑψηλοκάρδιος. Πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, μετὰ δικαιοσύνης.—Στέφανος γερόντων τέκνα τέκνων, καὶ ψυχῶν δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν.—Ὁ κρίνων ἀδικὰ τὸν δίκαιον, ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ.—Ὡς φυλάσσει ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.—Κρεῖσσον... καὶ πλούσιος ψεύστης.—Ψυχὴ ἀσεβοῦς, οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Σατανᾶς, εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου. Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου. Ἄς γείνη ὅ,τι θέλεις, καὶ ὅπως θέλεις. Κύριέ μου τὸ θέλημά σου.

Τίς γὰρ ἐστὶν Ἰῖδς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ, ἄρα νόθοι ἐστέ, καὶ οὐχ υἱοί· ψυχὴ ἀσεβοῦς, οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων.

Θυσίαι ἀσεβῶν, βδέλυγμα Κυρίου. Φόβος Κυρίου, πλοῦτος δόξα καὶ ζωή.—Πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ περνοκόπος πτωχεύσει. Ψευδεῖς ἀρέσκονται καὶ μάταιον κᾶλος γυναικός, οὐκ ἐστὶν παρὰ Θεῷ· γυνὴ δὲ συνετὴ εὐλογεῖται· φόβον δὲ Κυρίου, αὕτη αἰνεῖται.

Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, εὐσέβεια καὶ ἀγάπη εἰς τὸν Θεόν.

Ἰσθι πεποιθὼς φρόνιμος ἐν ὅλῃ καρδίᾳ πρὸς τὸν Θεόν. Τίμα τὸν Κύριον, ἐκ ψυχῆς σου καὶ καρδίας. Κύριος ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.—Αἱ ὁδοὶ τῶν δικαίων φῶς λάμπουσι, τῶν δὲ ἀσεβῶν εἶναι βαθὺ σκότος καὶ αἰώνιον πῦρ τῆς κολάσεως.

Μέλι στάζει στόμα γυναικὸς πόρνῃς, μετὰ γίνεται χολῆς πικρότατον, διστόμου μαχαίρας. Ὁ εἰσελθὼν εἰς γυναῖκα ὑπανδρὸν οὐκ ἀθωωθήσεται, ἀλλὰ αὐστηρῶς καταδικασθήσεται ὑπὸ τῆς θείας δικαιοσύνης.

Φόβος Κυρίου μισεῖ ἀδικίαν. Ὁ ὑπερήφανος εἶναι ὑδριστῆς τοῦ Θεοῦ.—Ὁ ἁμαρτάνων ἀσεβεῖ πρὸς τὸν πλάστην τοῦ Θεοῦ. Ἰῖδς πεπαιδευμένος ἐστὶ σοφός... Ἰῖδς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα. Υἱὸς ἄφρων λύπη τῇ μητρὶ. Γυνὴ τιμὴ δόξα καὶ στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.

Ἡ γῆ θέλει πενθήσει ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ ξηρανθήσεται. Φοβερόν τοῦ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Πολλὰ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων.

Τίς ἐστὶ πατήρ, ὅς οὐ παιδεύει υἱόν. Εἰδὲ χωρὶς ἐστὲ παιδείας νόθοι ἄρα ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί.

Τὰ Ἅγια τοῖς Ἁγίοις. Οὐτε κακὸν λογισμόν, οὔτε ἔχθραν καὶ φθόνον, καὶ μνησικακίαν πρέπει νὰ ἔχωμεν, ἵνα προσέλθωμεν νὰ κοινωνήσωμεν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων.

Εὐλογία Κυρίου ἐστὶ ἐφ' ὑμᾶς. Ἡ χάρις καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, νὰ εἶναι πάντοτε μεθ' ἡμῶν. Ἀμήν, λέγει ὁ λαός, θεβαιῶνων Ἀμήν. Παῦλος. Οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θήλῃ. Διάκρισις δὲν ὑπάρχει ἀπέναντι τῆς θείας προνοίας μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός.

Ἐνθα ὄρχησις ἐκεῖ καὶ ὁ Διάβολος. Πηδῶντες καὶ χορεύοντες ὡς τὰς Καμήλους τὸν Θεὸν ἀγανακτοῦμεν, καὶ ὡς βραβεῖον τὴν αἰώνιον κόλασιν λαμβάνωμεν.

Εὐαγγέλιον. Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷς ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

Α'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῶν 318 Ἁγίων Πατέρων ἐν Νικαίᾳ τὸ 325.

Β'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος 381. ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Γ'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος 200. Ἁγίων Πατέρων ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν 431.

Δ'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος 630 ἐν ἔτει 458. Ἁγίων Πατέρων ἐν Χαλκηδόνι.

Ε'. Ἐν Ἐφέσῳ ἐν ἔτει 431.

ΣΤ'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει. 680

Ζ'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Νικαίᾳ τῷ 787.

Η'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 808.

ΙΕΡΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1. Ματθαῖος. Εἰς τὴν Ἰουδαϊκὴν, εἰς Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν μετὰ 8 χρόνους τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος.

2. Μάρκος, εἰς Ρώμην μετὰ 10 χρόνους τῆς Ἀναλήψεως, μετὰ Ῥωμαϊκὴν γλῶσσαν.

3. Λουκᾶς, εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, κατὰ παράκλησιν τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου μετὰ 15 χρόνους. εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

4. Ὁ Θεολόγος Ἰωάννης εἰς τὴν νῆσον Πάτμον εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μετὰ 32 χρόνους τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος.

20 Ὀκτωβρίου. Ἀγ. Ἀρτεμίου, Ὁσίου Γερασίμου καὶ Ὁσίας Ματρῶνης.

Ἀπολυτίκιον Ἀγ. Ἀρτεμίου. Ἦχος Α'.

Ποικίλοις βασάνοις ἐναθλήσας μακάριε, ὡς στερρὸς ἀδάμας τὸν παραβάτην κατήσχυνας· καὶ γὰρ ἐν πέτρᾳ μεγίστῃ πιεσθεὶς, διὰ τὴν πέτραν, Χριστὸν καὶ αἰκισθεὶς, στερρὸς ἐδέξω τοῦ μαρτυρίου μεγαλομάρτυς Ἀρτέμιε· δόξα τῷ σὲ ἐνισχύσαντι, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργούντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ὁσίου Γερασίμου. Ἦχος Α'.

Τῶν Ὁρθοδόξων προστάτην καὶ ἐν σαρκὶ Ἀγγελόν, καὶ θαυματουργὸν θεοφόρον νεοφανέντα ἡμῖν, ἐπαινέσωμεν πιστοὶ θεῶν Γεράσιμον· ὅτι ἀξίως παρὰ Θεοῦ, ἀπειλήφεν ἰαμάτων τὴν ἀένναον χάριν· ῥώνυσι τοὺς νοσοῦντας, δαιμονιῶντας ἰάται. Διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν βρῦει ἰάματα.

Δόξα Ὁσίας Ματρῶνης. Ἦχος Α'.

Μονάσασα θεαρέτως, ἐναρέτως ἐδίωσας καὶ χάριν ἰαμάτων ἐκομίσω Ματρῶνα θεόληπτε· θαυμάσια τελέσασα φοβερά, μονὴν συνεκρότησας ἱερὰν· προσενήνοχας πληθὺν τῶν πιστευσάντων σοι παμμακάριστε· δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργούντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου. Ἦχος Β'. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Τὸν εὐσεβεῖ καὶ στεφεφόρον Μάρτυρα, τῶν κατ' ἐχθρῶν νίκης εὐδράμενον τρόπαια, συνελθόντες ἐπαξίως νῦν, ἐν ὕμνωδiais εὐφημήσωμεν, Ἀρτέμιον τὸν μέγιστον ἐν Μάρτυσι, θαυμάτων τε δοτῆρα πλουσιώτατον· πρεσβεύει γὰρ τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ἀγ. Γερασίμου Κοντάκιον Ἦχος Γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Εὐχαρίστοις ἄσμασι τῶν Κεφαλλήνων ἡ νῆσος, προσκαλεῖται σήμερον τῶν ὀρθοδόξων τὰ πλήθη, μέγιστον νεοφανέντα, ἐγκο-

χαίσεις, καύχημα, ὀρθοδοξίας ἀναφανέντα, τὸν Γεράσιμον τὸν θεῖον, τὸν ῥύστην ταύτης ὁμοῦ καὶ πρόμαχον.

Ἀγ. Ματρώνης. Κοντάκιον Ἦχος Γ'. Ἡ Παρθένος.

Οὐδαμῶς τὸ θῆλυ σοι ἐμποδὼν ὥφθη Ματρώνα, πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀγῶνας οὕτω καὶ ἄθλοισι· ἰσχυνας διὰ τὸν μέγαν νοῦν θεοφόρε, εὐφρανas τὸ γυναικεῖον μεγάλως γένος, τὸ ἐκείνων ταις σαῖς νίκαις προσαφελούσα τῆς ἡττῆς ὄνειδος.

Μεγαλυνάρια ἀμφοτέρω.

Σῶσον με Ἀρτέμει ἀθλητά, σῶσον με τὸν ἀχρεῖον, ὅπως εὐρὼ παρὰ Θεοῦ, ἔλεος καὶ χάριν, καὶ δόξης αἰωνίου, ἵνα σὺν σοὶ δοξάζω Θεόν, τὸν εὐσπλαχνον.

Τῆς Πελοποννήσου θεῖος βλαστής, καὶ Κεφαλληνίας, ὁ ἀσύλητος θησαυρός, καὶ πάσης Ἑλλάδος, τὸ καύχημα τὸ μέγα, Γεράσιμε θεόφρων σκέπε τοὺς δούλους σου.

Χαίροις ὁ τῆς Χίου θεῖος βλαστής, τυφλοττούντων βακτηρία καὶ ἰατροί, χαίροις ὁ τῆς νήσου τῆς Χίου ῥυσαμένη, τῶν ἀντιμαχομένων Ματρώνα ἐνδοξε.

Ἀκολουθία 3. Ἀγ. Ἀρτεμίου, Μύκωνος 1862. Γερασίμου, Πάτραι 1870. Ματρώνης, Ἀθῆναι 1873.

21. Ὁσίου Ἰλαρίωνος, καὶ Ἰωάννου Μονεμβασίας ἀπὸ Γουβερνέ τοῦ ἔτους 1873.

Ἀπολυτίκιον Ὁσίου Ἰλαρίωνος Ἦχος πλ. Δ'.

Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας, καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστὴρ τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασι. Ἰλαρίων, Πατὴρ ἡμῶν Ὁσιε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἀπολυτίκιον Ἀγ. Ἰωάννου. Ἦχος πλ. Α'.

Ἰωάννην τὸν θεῖον ἀνευφημήσωμεν, ὡς τῆς πίστεως βάσιν, καὶ μέγα στήριγμα, τῆς καρτερίας ἀληθῶς τὸν ἀδάμαντα, τὸν γενναῖον ἀθλητὴν, καὶ δυσεδῶν στηλιτευτὴν, τὸν ἐκλαμπρον μαργαρίτην, πρεσβεύει γὰρ τῷ Κυρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον Ὁσίου Ἰλαρίωνος. Ἦχος Γ'. Ἡ Παρθένος.

Ὡς φωστὴρ ἄδυτον, τοῦ νοητοῦ σε Ἡλίου, συνελθόντος σήμερον, ἀνευφημοῦμεν ἐν ὕμνοις ἑλαμψας γὰρ τοῖς ἐν σκότει τῆς

ἀγνωσίας, ἅπαντας ἀναβιδάζων πρὸς θεῖον ὕψος, Ἰλαρίων τοὺς βοῶντας. Χαίροις ὦ Πάτερ, τῶν Ἀσκητῶν ἡ κρηπίς.

Κοντάκιον Ἀγ. Ἰωάννου Ἦχος Δ'.

Τὸν γενναιότατον Χριστοῦ ἀθλοφόρον τῶν ἐν ὑστέροις τοῖς καιροῖς καθελόντα, τὴν δυσεδῆ παράνοϊαν, τοῦ δράκοντος τρανώς, δεῦτε εὐφημίσωμεν, ἐν ὧδαῖς χαρμοσύνοις, καὶ κατασπασώμεθα τῶν λειψάνων τὴν θήκην, μεγαλomάρτυς κράζοντες αὐτῷ· σῶσον κινδύνων τοὺς σὲ μακαρίζοντας.

Μεγαλυνάριον.

Φύλαττε τοὺς δούλους σου, ἀθλητά, μάρτυς Ἰωάννη τοὺς τιμῶντάς σε εὐσεβῶς, καὶ ῥύσαι κινδύνων, καὶ πάσης ἄλλης βλάβης, ὦ νέε ἀθλοφόρε τῇ μεσιτείᾳ σου.

«Ἀκολουθία Ἀγίου Ἰωάννου Μονεμβασίας Καλάμοις 1892».

22. Ἀβερκίου Ἐπ. Ἱεραπόλεως καὶ τῶν 7 παίδων ἐν Ἐφέσῳ.

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἱεράρχου Ἦχος Δ'.

Τὸν ἱσαπόστολον Χριστοῦ Ἱεράρχην, καὶ ἀθλητὴν παναληθῆ τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἱατρὸν πανάριστον τῶν νόσων ἐν ὧδαῖς, ἅπαντες τιμήσωμεν, πρὸς αὐτὸν ἐκδοῶντες· πρόφθασον καὶ λύτρωσαι τῆς τυχοῦσης ἀνάγκης, ὅθεν σε πάντες, οἱ πιστοί, ὡς εὐεργέτην Ἀβέρκιε δοξάζωμεν.

Ἀπολυτίκιον τῶν 7 Παίδων Ἦχος ὁ αὐτός.

Τοὺς νεκρογέρτους ἀδελφοί ἐπτὰ παῖδας, ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς Ἐφέσου θανόντας, καὶ τὴν κοινὴν Ἀνάστασιν πιστεύσαντες, δεῦτε εὐφημίσωμεν, καὶ Θεῷ δόξαν δώμεν, τῷ ἀναζωώσαντι τοὺς αὐτοῦ ἀθλοφόρους, τοὺς ἀρνούμενους γὰρ ἀνάστασιν νεκρῶν, ἐγερθέντες οἱ παῖδες ἐφήμωσαν.

Κοντάκιον τοῦ Ἱεράρχου Ἦχος Πλ. Δ'. Ὡς ἀπαρχάς.

Ὡς ἱσρέα μέγιστον, καὶ Ἀποστόλων σύσκηνον ἡ Ἐκκλησία γεραίρει σε ἅπαντα, ἡ τῶν πιστῶν Ἀβέρκιε· ἦν ταῖς σαῖς ἱεραῖς μάκαρ ἀκαταγώνιστον, ἐξ αἰρέσεως πάσης, καὶ ἁσίστον πολυθαύμαστε.

Κοντάκιον τῶν 7 Παίδων Ἦχος Δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς στύλοι ὑπάρχοντες τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, τὰ τεῖχη ἐβόηξατε, τῆς ἀπιστίας σοφοί, ἐπτάφωτοι Μάρτυρες· ὅθεν πρὸ τοῦ θα-

νάτου τῶν Ἑλλήνων μανίαν, πάλιν δὲ μετὰ πότμον, τῆς αἰρέσεως ζάλην, ἐλάσσονος πρεσεύσατε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον.

Δεῦτε τιμήσωμεν Ἰσαπόστολον τοῦ Χριστοῦ, Ἀθέρκιον ἄμα, Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Λῳτ, τὸν Ροῦφον Ἐλισάβετ, τὴν Ἀνναν Θεοδότην, Ἀντώνιον καὶ Παῖδας ἐπτὰ τοὺς ἐν Ἐφέσῳ, ὑπὲρ ἡμῶν Κυρίῳ, ἀεὶ πρεσεύοντας...

23 Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος Α'.

Τῶν δικαίων τὸ κέλος, Ἀποστόλων ἀγλάϊσμα, τῆς Σιῶν τὸν ποιμένα, τὸν θεόπτην Ἰάκωβον· τὸν πρῶτον συγγραφέα τῆς φρικτῆς, καὶ θείας Λειτουργίας τὸν σοφόν, κατὰ χρέος πάντες ἐν ὕμνοις, εὐφημήσωμεν λεγοντες· Δόξα τῷ σὲ ἀναδείξαντι, ἀθλοφόρων καύχημα μέγα, ὧ κλεινὸν Ἀδελφύθεε.

Δόξα Ἦχος Β'.

Ὡς τοῦ Κυρίου Μαθητῆς, ἀναδείξω δίκαιε τὸ Εὐαγγέλιον. ὡς Μάρτυς, ἔχεις τὸ ἀπαράτρεπτον· τὴν παρῆρσίαν ὡς Ἀδελφός· θεός· τὸ πρεσεύειν ὡς Ἱεράρχης. Ἰκέτευε Χριστὸν τὸν Θεόν, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον Ἦχος Δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὁ τοῦ Πατρὸς Μονογενὴς Θεὸς Λόγος, ἐπιδημήσας πρὸς ἡμᾶς ἐσχάτων, τῶν ἡμερῶν Ἰάκωβε θεσπέσιε, πρῶτόν σε ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων· ποιμένα καὶ διδάσκαλον, καὶ πιστὸν οἰκονόμον, τῶν Μυστηρίων τῶν πνευματικῶν, ὅθεν σὲ πάντες τιμῶμεν Ἀπόστολε.

Μεγαλυνάρια.

Πρῶτος χρηματίσας Ἀρχιερεὺς, τὴν Ἀγίαν Πόλιν, ἐκληρώθη παρὰ Χριστοῦ, ἦν ὕσαι ἐκ κινδύνων, Ἰάκωβε παμμάχορ, καὶ ταύτην περιφρουρεῖ ἀνεπηρέαστον.

Τοῦ Πατρὸς ὁ Λόγος μαθητευθεὶς, θείων τε αὐτόπτης, μυστηρίων ἀναδειχθεὶς ἐν Σιῶν ποιμαίνει, τὴν Ἐκκλησίαν πρῶτος, καὶ Λειτουργίαν γράφεις πρῶτος Ἰάκωβε.

Κοινωνικόν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα.

Ἀκολουθία Ἀγ. Ἰακώβου. Ἱεροσόλυμα 1861.

24. Μάρτυρος Ἀρέθᾶ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἀπολυτίκιον Ἦχος Α'.

Τὰς ἀληθδόνas τῶν Ἀγίων, ἃς ὑπὲρ σοῦ ἔπαθον δυσωπήθητε Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὁδύνας, ἰᾶσαι φιλάνθρωπε δεόμεθα.

Κοντάκιον. Ἦχος Δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Εὐφροσύνης πρόξενος, ἡμῖν ἐπέστη, ἡ φωσφόρος σήμερον, τῶν Ἀθλοφόρων ἐορτή· ἦν ἐκτελοῦντες δοξάζομεν, τὸν ἐν Ὑψίστοις ὑπάρχοντα Κύριον.

Μεγαλυνάριον.

Τοὺς Μεγαλομάρτυρας τοῦ Χριστοῦ, Ἀρέθαν τὸν θεῖον, τῶν Μαρτύρων τὸν ἀρχηγόν, Σωτήριον Μάρκου, Ἀκακίου καὶ Νέρδου, λοιποῖς πυρποληθέντες, ἐν Σαβᾷ Ἀραβίας, ὑπὲρ ἡμῶν Κυρίῳ ἀεὶ πρεσεύσατε.

25. Τῶν Ἀγίων Μαρτύρων καὶ Νοταρίων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου. Ἀπολυτίκιον Ἦχος Δ'.

Οἱ Μάρτυρές σου Κύριε ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐχομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον. Ἦχος Δ'. Ὁ ὑψωθείς.

Ἀγωνισάμενοι καλῶς ἀπὸ βρέφους, Μαρκιανέ, σὺν τῷ σοφῷ Μαρτυρίῳ, τὸν ἀποστάτην Ἀρείον καθεύετε, ἄρωτον φυλάξαντες, τὴν ὁρθόδοξον πίστιν, Παύλῳ ἐφεπόμενοι, τῷ σοφῷ Διδοκάλῳ· ὅθεν σὺν τούτῳ εὐρατε ζωὴν, ὡς τῆς Τριάδος ὑπέρμαχοι ἄριστοι.

Μεγαλυνάρια.

Μαρτύριε μάρτυς, καὶ ἀθληταί, Μαρκιανέ Σαβίνε, καὶ Χρυσάφῃ καὶ Ταβιθᾷ, Οὐάρε καὶ Φαῦστε, Παπλία Οὐαλέρη Μακάριε καὶ πάντες ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβείαν, Χριστῷ ποιήσατε.

Μάρτυς τῆς ζωῆς σου, τῆς ἐν Χριστῷ, Μαρτύριε μάκαρ, ὁ Σταυρὸς ὁ ἐγχαραχθεὶς, ἄρω ἐν κρυφίᾳ, χειρὶ σου τῇ τιμίᾳ, Θεοῦ τῇ εὐδοκίᾳ, ἦν μεγαλύνομεν.

26. Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Λημητείου τοῦ Μυροβλήτου καὶ τοῦ Μ. Σεισμοῦ.

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου. Ἦχος Γ'. Θεῖας πίστεως.

Μέγαν εὐρατε ἐν τοῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον ἢ οἰκουμένην. Ἀθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Λυαίου καθεῖλες τὴν ἑπαρσιν, ἐν

τῷ σταδίῳ θαρρύνας τὸν Νέστορα, οὕτως Ἅγιε, Μεγαλομάρτυς Δημήτριε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, καθελεῖν, τὸ φρύαγμα τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἡμᾶς ἐνθαρρῦναι καὶ δωρησασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν τοῦ Σεισμοῦ Ἦχος Πλ. Δ'.

Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὅσῃς ἡμᾶς τῆς φοβεραῆς τοῦ σεισμοῦ ἀπειλῆς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ κατὰπεμψον ἡμῖν, πλούσια τὰ ἔλέη σου, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Κοντάκιον Ἦχος Β'. Αὐτόμελον.

Τοῖς τῶν αἱμάτων σου ρεῖθροις Δημήτριε, τὴν Ἐκκλησίαν Θεὸς ἐπορφύρωσεν, ὁ δούς σοι τὸ κράτος ἀήττητον, καὶ περιέπων τὴν πόλιν σου ἄτρωτον· αὐτῆς γὰρ ὑπάρχεις τὸ στήριγμα.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις τῶν μαρτύρων ἡ καλλονή, ὄντως ἀθλοφόρε Μυροβλήτα καὶ τῶν πιστῶν, λιμὴν τε καὶ τεῖχος, προστάτης τε καὶ σκέπη, Δημήτριε παμμάκαρ, σκέπε τοὺς δούλους σου.

Τὸν μέγαν ὀπλίτην καὶ ἀθλητὴν, τὸν στεφανηφόρον, καὶ ἐν Μάρτυσι θαυμαστόν, τὸν λόγχῃ τρωθέντα, πλευρὰν ὡς ὁ Δεσπότης, Δημήτριον τὸν θεῖον, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Φύλαττε τοὺς δούλους σου ἀθλιτά, Μάρτυς Μυροβλήτα, τοὺς τιμῶντάς σε εὐσεβῶς, καὶ ὅσῃς κινδύνων, καὶ πάσης ἄλλης βλάβης, Δημήτριε Τρισμάκαρ τῇ μεσιτείᾳ σου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἀλληλούϊα.

«Χαιρετισμοὺς καὶ παρακλητικὰς Κανὼν Ἀγ. Δημητρίου Ἀθῆναι 1913: Τὸ δὲ 1904 ἐπεσκέφθη τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ναὸν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, τῷ 1891 ὁδωμανικὸν τότε, νῦν Ἑλληνικὸς Ναός, οὗ ταῖς εὐχαῖς.

Τέλος τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ.

Αὐτῷ πρέπει δόξα.